

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r.

Ocena programowa
Profil praktyczny

Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
IM. ANGELUSA SILESIIUSA W WAŁBRZYCHU

Nazwa ocenianego kierunku studiów: filologia

1. Poziom/y studiów: **studia pierwszego stopnia (licencjackie)**

2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne**

3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek: **Językoznawstwo**

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Tabela 1. Dyscyplina wiodąca

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
językoznawstwo	109	61

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Tabela 2. Pozostałe dyscypliny nauki

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	literaturoznawstwo	15	8 %
2.	nauki socjologiczne	7	4%
3	<i>nauki o komunikacji społecznej i mediach*</i>	49	27%
4.	geografia społeczno- ekonomiczna i gospodarka przestrzenna**	49	

*dla specjalizacji: język angielski w administracji i biznesie

**dla specjalizacji: język angielski w turystyce

Tabela 3. Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów – dotyczy roku akademickiego 2019/2020 (dla pozostałych **Część III. B., zał. 1 – programy studiów**)

Kierunkowe efekty uczenia się dla poziomu szóstego (symbole)	Opis kierunkowych efektów uczenia się po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Uniwersalne efekty uczenia się Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu szóstego (symbole)	Charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji Dla poziomu szóstego (symbole)
Wiedza			
K_W01	posiada ogólną wiedzę na temat podstawowych	P6U_W	P6S_WG

	struktur leksykalno-gramatycznych oraz ich zastosowania w typowych sytuacjach komunikacyjnych		
K_W02	ma uporządkowaną wiedzę o zjawiskach językowych z zakresu fonologii, morfologii i składni, w tym o szczególnie wybranych terminach i zagadnieniach językoznawczych	P6U_W	P6S_WG
K_W03	wskazuje uwarunkowania historyczne, społeczne, polityczne i kulturowe, charakterystyczne dla krajów danego obszaru językowego oraz najważniejsze wydarzenia z historii krajów języka specjalności	P6U_W	P6S_WG
K_W04	zna podstawowe terminy z zakresu literaturoznawstwa oraz konwencje literackie dominujące w poszczególnych epokach	P6U_W	P6S_WG
K_W05	wie, jak poszerzyć własne kompetencje i umiejętności językowe, w tym zaprojektować określone zadania z wykorzystaniem technologii informacyjnych	P6U_W	P6S_WG
K_W06	rozumie podstawowe zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej	P6U_W	P6S_WK
K_W07	posiada wiedzę o instytucjach związanych z wybraną sferą działalności zawodowej i obowiązujących w nich zasadach BHP	P6U_W	P6S_WK
K_W08	rozdziela struktury gramatyczno-leksykalne oraz strategie komunikacyjne z zakresu drugiego języka obcego	P6U_W	P6S_WG
K_W09	ma uporządkowaną wiedzę o metodach badań wykorzystywanych w naukach filologicznych	P6U_W	P6S_WG
K_W10t	zna podstawowe pojęcia związane z prawnymi i ekonomicznymi uwarunkowaniami	P6U_W	P6S_WG

	funkcjonowania instytucji związanych z turystyką, w sferze działalności kulturalnej, medialnej i promocyjno-reklamowej		
K_W11t	ma świadomość specyfiki pracy zawodowej w określonej instytucji branży turystycznej, rodzajów zagrożeń występujących w miejscu pracy oraz istoty jakości życia fizycznego, społecznego i zawodowego	P6U_W	P6S_WK
K_W12t	zna metodykę wykonywania zadań, normy, procedury i dobre praktyki stosowane w turystyce	P6U_W	P6S_WK
K_W13t	ma wiedzę na temat gatunkowych, pragmatycznych i stylistycznych reguł mówionych i pisanych wypowiedzi, typowych dla obsługi ruchu turystycznego	P6U_W	P6S_WG
K_W14b	zna podstawowe pojęcia związane z dziedziną zarządzania, ekonomii i komunikacji społecznej oraz potrafi je zastosować w rozmowach i negocjacjach z partnerami anglojęzycznymi	P6U_W	P6S_WK
K_W15b	zna normy pracy obowiązujące w międzynarodowych kręgach kulturowych	P6U_W	P6S_WK
K_W16b	dysponuje podstawową wiedzą teoretyczną z zakresu translatoryki i stosuje powyższą wiedzę w praktyce zawodowej	P6U_W	P6S_WG
K_W17b	zna formy korespondencji handlowej (m. in. listy, emaile, notatki służbowe, raporty, analizy)	P6U_W	P6S_WG
Umiejętności			
K_U01	komunikuje się w języku specjalności oraz innym języku obcym, wykorzystując różnorodne techniki,	P6U_U	P6S_UK

	analizując i korygując własne błędy językowe		
K_U02	formułuje w języku obcym mniej lub bardziej złożone wypowiedzi pisemne i ustne z zastosowaniem poznanych struktur gramatyczno-leksykalnych i zdobytą wiedzą przedmiotową, stosując odpowiednie środki stylistyczne	P6U_U	P6S_UK
K_U03	interpretuje pojęcia, paradygmaty i metody badawcze, wykorzystując je w pisarstwie akademickim oraz wypowiedziach ustnych, wystąpieniach i prezentacjach	P6U_U	P6S_UW
K_U04	posługuje się materiałami źródłowymi, łącząc umiejętności pisania akademickiego z poprawną interpretacją i analizą zagadnień literaturoznawczych, językoznawczych i kulturoznawczych danego obszaru językowego	P6U_U	P6S_UW
K_U05	wykorzystuje swoją wiedzę i doskonali profesjonalne umiejętności, korzystając z materiałów źródłowych (w języku rodzimym i obcym) w tym z nowoczesnych technologii (ITC)	P6U_U	P6S_UW
K_U06	organizuje warsztat pracy badawczej oraz pisarstwa akademickiego, przestrzegając prawa związanego z zachowaniem ochrony własności intelektualnej	P6U_U	P6S_UW
K_U07	wykorzystuje zdobyte umiejętności z zakresu wiedzy przedmiotowej, praktyki zawodowej oraz innych przedmiotów związanych z wybraną dziedziną studiów	P6U_U	P6S_UW

K_U08	formułuje i merytorycznie argumentuje wnioski w języku polskim i obcym, przeprowadzając proste zadania badawcze i dokonując analizy w zakresie wybranych obszarów badawczych	P6U_U	P6S_UK
K_U09	posiada umiejętności językowe zarówno w języku specjalności jak i innym języku obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6U_U	P6S_UK
K_U10	analizuje przepisy prawne dotyczące pracy zawodowej i potrafi je stosować	-	P6S_UW
K_U11t	samodzielnie wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych oraz rozwija umiejętności profesjonalne związane z turystyką, w sferze działalności kulturalnej, medialnej i promocyjno-reklamowej	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
K_U12t	samodzielnie planuje, organizuje i realizuje typowe projekty związane z turystyką, w sferze działalności kulturalnej, medialnej i promocyjno-reklamowej	P6U_U	P6S_UU
K_U13t	w sposób spójny i precyzyjny wypowiada się w mowie i piśmie (w języku polskim i angielskim), na tematy dotyczące wybranych zagadnień związanych z obsługą ruchu turystycznego, korzystając zarówno z dorobku nauk filologicznych, jak i innych dyscyplin	P6U_U	P6S_UW

K_U14t	uczestniczy w komunikacji biznesowej związanej z obsługą ruchu turystycznego (tworzenie korespondencji, prowadzenie rozmów, sporządzanie dokumentacji itp.)	P6U_U	P6S_UK
K_U15b	uczestniczy w spotkaniach i prezentacjach w miejscu pracy, efektywnie komunikując się w języku obcym	-	P6S_UK
K_U16b	efektywnie wykorzystuje technologie informacyjne i możliwości Internetu w prowadzeniu działalności gospodarczej	P6U_U	P6S_UK
K_U17b	analizuje i omawia angielskie wersje raportów, podręczników technicznych i innych tekstów związanych z działalnością firmy lub instytucji publicznej	P6U_U	P6S_UW
K_U18b	tłumaczy podstawowe dokumenty związane z biznesem oraz administracją publiczną	P6U_U	P6S_UK
Kompetencje			
K_K01	rozumie potrzebę dalszego rozwijania wiedzy oraz umiejętności językowych i kompetencji zawodowych oraz potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju i awansu zawodowego	-	P6S_KK
K_K02	docenia tradycję i dziedzictwo kulturowe kraju danego obszaru językowego, kształtując i pielęgnując własne upodobania kulturowe	P6U_K	-
K_K03	postępuje zgodnie z zasadami etyki akademickiej i zawodowej	P6U_K	P6S_KR
K_K04	rzetelnie i odpowiedzialnie przygotowuje się do swoich zadań, szanując cudzą własność intelektualną	P6U_K	P6S_KR

K_K05	posiada kompetencje społeczne i osobowe umożliwiające działanie w zespole lub kierowanie nim: zaangażowanie, kreatywność, empatia, dociekliwość, umiejętność krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów, chęć do samokształcenia	P6U_K	P6S_KO
K_K06	pracuje zarówno samodzielnie jak i w zespole międzynarodowym	P6U_K	P6S_KR
K_K07	rozumie rolę różnic kulturowych na międzynarodowym rynku pracy i zna sposoby unikania konfliktów i nieporozumień z nich wynikających	P6U_K	P6S_KR

Objaśnienia symboli:

K – (przed podkreślnikiem) **kierunkowy** efekt kształcenia;

W, U, K – (po podkreślniku) kategoria efektu (**W** – wiedza, **U** – umiejętności,

K – kompetencje społeczne);

01, 02, 03 – numer efektu kształcenia;

01t, 02t / i kolejne – numer efektu kształcenia w odniesieniu do specjalności: język angielski w turystyce (**t- turystyka**)

01b, 02b/ i kolejne – numer efektu kształcenia w odniesieniu do specjalności: język angielski w biznesie i administracji (**b- biznes**)

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Agnieszka Mroczek-Czetwertyńska	dr, prorektor ds. dydaktycznych i studenckich przewodnicząca Zespołu
Henryk Gradkowski	prof., dyrektor Instytutu Społeczno-Prawnego
Aleksandra Pawlak	mgr, zastępca dyr. Instytutu Społeczno-Prawnego, z-ca przewodniczącej Zespołu
Małgorzata Babińska	dr, dyrektor Biblioteki i Wydawnictwa Uczelnianego
Rafał Pszczolarski	mgr, kanclerz
Renata Komorowska	mgr, Dział Organizacji, Kadr i Spraw Pracowniczych
Justyna Jaskólska	mgr, kierownik Działu Nauczania i Spraw Studenckich
Mirosława Nikodemka	mgr, z-ca kierownika Działu Nauczania i Spraw Studenckich, koordynator ds. praktyk zawodowych
Małgorzata Cisowska	mgr, interesariusz zewnętrzny
Magdalena Kętrzyńska	studentka kierunku filologia

SPIS TREŚCI

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Prezentacja uczelni	10
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	17
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	29
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	30
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	32
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	36
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	36
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	38
Część III. Załączniki	40
A. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	40
B. Wykaz materiałów uzupełniających	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Prezentacja uczelni

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu (dalej zwana PWSZ AS lub Uczelnią) jest uczelnią publiczną, utworzoną na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 r. w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałbrzychu (Dz. U. nr 55, poz. 578) oraz Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 stycznia 2005 r. w sprawie przekształceń w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałbrzychu (Dz. U. nr 23, poz. 189).

Uczelnia działa na podstawie przepisów Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 2018, poz. 1668 z późn. zm.), przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie oraz statutu Uczelni. Jest największą publiczną szkołą wyższą w regionie i od ponad 20 lat rozwija nowe kierunki studiów oraz formy kształcenia, dostosowując ofertę do potrzeb lokalnego rynku pracy, co zostało potwierdzone krajowymi i międzynarodowymi akredytacjami oraz certyfikatami, w tym: ECTS Label, Diploma Supplement Label (2013-2016), „Uczelnia Liderów” (2014, 2017), „Primus 2017” oraz pozytywnymi ocenami Polskiej Komisji Akredytacyjnej (2013 r. - kierunek filologia). Uczelnia nie tylko współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, ale przede wszystkim odpowiada na potrzeby rynku pracy (szczególnie lokalnego i regionalnego), jest to wynikiem bardzo bliskich relacji z wieloma przedsiębiorstwami, analizy rynku pracy monitorowanego na bieżąco, m.in. przez pełnomocnika rektora odpowiedzialnego za ten obszar działalności (dr Beata Detyna). PWSZ AS w Wałbrzychu gwarantuje tryb kształcenia, który łączy naukę z konkretnym przygotowaniem do zawodów, potrzebnych i poszukiwanych na lokalnym rynku pracy. Praktyki, będące fundamentem kształtowania umiejętności i kompetencji zawodowych, są dla naszych studentów naturalną drogą do przyszłego zatrudnienia.

Swoimi działaniami PWSZ AS udowadnia, że jest liderem na rynku edukacyjnym na wielu płaszczyznach, począwszy od indywidualnego nastawienia do studenta, zaangażowania pracowników, bardzo dobrze wyposażonego zaplecza dydaktycznego i socjalnego, po wspieranie badawczych i sportowych aspiracji studentów. Jako pierwsza z wszystkich PWSZ (2014 r.) przystąpiła do eksportu danych do Polskiej Bibliografii Naukowej (PBN). Ponadto Uczelnia w latach 2016-2019 uczestniczyła w ministerialnym projekcie pozakonkursowym pn. *Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych* (nabór I i III). W ogólnopolskim badaniu pn. *Ekonomiczne aspekty losów absolwentów PWSZ AS w Wałbrzychu* znajduje się w gronie najbardziej efektywnych ośrodków dydaktycznych, jakimi są publiczne uczelnie zawodowe. Z tego tytułu minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał dwukrotnie (2018 i 2019 r.) Uczelni kwotę 1 mln PLN w ramach przedsięwzięcia „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości”, która ma na celu wsparcie rozwoju kształcenia na profilu praktycznym w publicznych uczelniach zawodowych. W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój realizowany jest program pn. *Stawiamy na kształcenie praktyczne!* (lata 2018-2022). Uczelnia działa zgodnie z hasłem misyjnym: Twój sukces jest dla nas priorytetem¹.

Kierunek filologia funkcjonuje w Uczelni od początku jej istnienia. Dotychczasowe kształcenie opierało się na tradycjach nauczycielskich, jednakże biorąc pod uwagę zapotrzebowanie rynku pracy i zainteresowania młodych ludzi oraz nowe wymogi ustawowe, kierunek ewaluował. Od dwóch lat przygotowuje absolwentów do odnalezienia się na lokalnym, ale również europejskim i globalnym rynku pracy, w międzynarodowej sferze publicznej i biznesowej – poprzez wprowadzenie od r. akademickiego 2018/2019 specjalizacji: język angielski w biznesie i administracji, a od r. akademickiego 2019/2020 specjalizacji: język angielski w turystyce. Obecnie na kierunku filologia studiuje 74 studentów (**Część III.A., tabela 1, s. 40**).

---

¹ <https://www.pwsz.com.pl/> (dostęp 12.02.2020 r.).

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Koncepcja kształcenia dla kierunku filologia nawiązuje do misji Uczelni zawartej w *Strategii Rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu w Wałbrzychu* (2016-2025). Jej wiodącym przesłaniem jest: „przekazywanie praktycznych umiejętności zawodowych i przydatnej wiedzy teoretycznej, użytecznych dla kształconych i dla rynku pracy”.

Strategiczne cele nawiązują do koncepcji kształcenia na kierunku filologia i odzwierciedlają potrzeby kandydata i studenta (tabela 4).

Tabela 4. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni

Cel strategiczny	Odniesienie do koncepcji kształcenia na kierunku filologia	Sposoby realizacji
<p>Cel strategiczny 1: Zapewnienie wysokiej jakości i różnorodności oferowanych przez Uczelnię usług edukacyjnych, uwzględniających przewidywane zmiany otoczenia społeczno-gospodarczego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowywanie oferty dydaktycznej studiów o profilu praktycznym, silnie zorientowanej na zdobycie przez studenta specjalistycznej wiedzy oraz umiejętności praktycznych, do potrzeb rynku pracy we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. 2. Kształtowanie u absolwentów postaw osobowych i społecznych, pozwalających im nie tylko pełnić aktywną rolę zawodową w wybranej dziedzinie, ale także umożliwiając dalsze, ustawiczne kształcenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz językowych zgodnie z zasadą <i>Lifelong Learning</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zintensyfikowanie współpracy z interesariuszami zewnętrznym, np. poprzez wprowadzenie ankiet eksperckich (Część III.B., zał. 20) (więcej: s. 14, 30); wprowadzenie nowych specjalizacji zawodowych dzięki zrewidowaniu struktury programu studiów (więcej: s. 30) 2. Rozbudowany system praktyk zawodowych (do r. akademickiego 2019/2020 480 godz. dydaktycznych, a od 2019/2020 ustawowe 960 godzin (więcej: s.13-24); bieżąca i systematyczna modyfikacja metod kształcenia, szczególnie tych nowoczesnych (więcej: s. 17-18); tworzenie warunków bazowych, umożliwiających rozwój m.in. kompetencji językowych – multimedialna pracownia języków obcych (więcej: s. 28)
<p>Cel strategiczny 2: Zintensyfikowanie współpracy z bliższym i dalszym otoczeniem społeczno-gospodarczym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie studiów o profilu praktycznym powoduje wyraźne zdynamizowanie kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczelnia zawiera porozumienia o współpracy z licznymi instytucjami, szkołami, przedsiębiorstwami – w tym z firmami Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, firmami tłumaczeniowymi, czy instytucjami publicznymi – Zamek Książ. Program studiów kładzie nacisk na naukę specjalistycznego języka obcego, w zależności od wybranej specjalizacji, w branży biznesowej lub turystycznej (Jak pokazują badania, dolnośląscy pracodawcy

		poszukują wykwalifikowanych pracowników a znajomość języków obcych jest dodatkowym atutem (por. Barometr zawodów 2017..., s. 14) ² .
<p>Cel strategiczny 3: Umocnienie samodzielności uczelni w głównych obszarach jej działalności</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dążenie do stworzenia pierwszo-etatowej kadry naukowo-dydaktycznej. 2. Zapewnienie i wspieranie rozwoju zawodowego i naukowego i kadry. 3. Rozwijanie współpracy z praktykami 	<p>1 Ponad 90% godzin zajęć realizowanych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy. Pięcioro z pracowników to absolwenci PWSZ AS w Wałbrzychu.</p> <p>2. Finansowanie grantów badawczych - wewnętrznych, dofinansowywanie udziału w konferencjach, szkoleniach. Organizowanie wewnętrznych szkoleń i warsztatów, doskonalących umiejętności dydaktyczne pracowników (m.in. coroczne szkolenia wyjazdowe „Dydaktyka szkoły wyższej”). Możliwość publikowania wyników swoich badań w punktowanych wydawnictwach naukowych.</p> <p>3. Powołanie od 2017 r. pełnomocnika rektora ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.</p>
<p>Cel strategiczny 4: Rozwój infrastruktury uczelnianej oraz informatyzacji i wizualizacji uczelni</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczna rozbudowa i modernizacja posiadanej infrastruktury, w tym informatycznej oraz specjalistycznych pomieszczeń (pracowni, laboratoriów), ich wyposażenia technicznego, oprogramowania itp. 	<p>1. W r. akademickim 2018/2019 powstała multimedialna pracownia języków obcych z nowoczesnym wyposażeniem oraz oprogramowaniem komputerowym, mającym na celu podniesienie jakości kształcenia w zakresie językowym, ze szczególnym zwróceniem uwagi na umiejętności receptywne: słuchanie, czytanie, ale też umiejętności produktywne w zakresie mówienia, czy fonetyki języka obcego.</p>
<p>Cel strategiczny 5: Kreowanie wizerunku Uczelni kształcącej wykwalifikowaną kadrę</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczne wzmacnianie pozycji edukacyjnej na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku. 	<p>1. Tworzenie, we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspólnych inicjatyw (konferencji, seminariów, targów), promujących region i Uczelnię, w tym kierunek filologia. Budowanie pozytywnego</p>

² Barometr zawodów 2017. Raport podsumowujący badanie w województwie dolnośląskim, Kraków 2016, s. 14, ISBN 978-83-65367-38-9

		<p>wizerunku Uczelni i kierunku w mediach i środowisku lokalnym. Organizowanie konkursów przedmiotowych, warsztatów, wykładów w ramach m.in. Dolnośląskich Dni Nauki , czy też Dnia Kariery.</p> <p>Bieżące informacje na temat aktywności studentów i wykładowców kierunku filologia publikowane są na stronie internetowej Instytutu Społeczno-Prawnego, do którego został przypisany kierunek filologia.</p>
Cel strategiczny 6: Internacjonalizacja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo studentów kierunku filologia oraz wykładowców w programach współpracy międzynarodowej, w tym w programie Erasmus+. 2. Rozwijanie kompetencji interkulturowych, jako niezbędny warunek zrozumienia innych kultur i wynikających z nich różnic w wielu obszarach życia zawodowego i prywatnego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie współpracy z międzynarodowym otoczeniem naukowo-dydaktycznym, zwiększanie mobilności, kompetencji językowych i interpersonalnych studentów oraz pracowników, zwiększanie liczby uczelni partnerskich oraz wymiana międzynarodowa. 2. Kształcenie praktyczne niesie za sobą ideę uczenia holistycznego - wyedukowanie studenta kompetentnego, nie tylko w zakresie komunikacji językowej, ale również zorientowanego w zwyczajach, kulturze krajów anglojęzycznych.
Cel strategiczny 7: Akademickość (dążenie do niej)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akademickość rozumiana w aspektach rozwoju naukowego własnej kadry naukowej oraz stworzenia odpowiednich warunków do jej rozwoju 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczelnia wspiera nauczycieli akademickich w ich rozwoju naukowym poprzez: dofinansowanie konferencji, publikacji, awansów naukowych.

Źródło: opracowanie własne.

1.2. W wyniku zmian zachodzących w szkolnictwie wyższym, zostały wprowadzone modyfikacje w programie studiów, dotyczące specjalizacji do wyboru. Do 2018 r. studenci filologii realizowali specjalizację nauczycielską (program studiów przygotowany zgodnie ze standardami kształcenia dla nauczycieli do wglądu podczas wizytacji), która gruntownie przygotowywała absolwentów do pracy w szkołach oraz innych placówkach oświatowych. Mając jednak na uwadze potrzeby zmieniającego się rynku pracy, implementowano zmiany i wprowadzono dwie nowe specjalizacje zawodowe: język angielski w biznesie i administracji oraz język angielski w branży turystycznej. Tym samym absolwenci filologii są przygotowani do współpracy międzynarodowej w branży turystycznej, biznesowej, jako asystent językowy lub jako pracownik na samodzielnym stanowisku w strukturze firmy/przedsiębiorstwa.

1.3. Kształcenie zawodowe (specjalizacyjne) absolwentów jest natomiast oparte m.in. na rozbudowanym systemie praktyk zawodowych i **wychodzi** naprzeciw potrzebom edukacyjnym środowiska lokalnego, uwzględniając jego specyfikę i potrzeby, zarówno w sektorze usług biznesowych (język angielski w biznesie i administracji), jak i w branży turystycznej (język angielski w turystyce). Położenie w pobliżu granic z Niemcami i Republiką Czeską powoduje, że województwo dolnośląskie jest atrakcyjnym terenem dla inwestorów zagranicznych. Wielu z nich, jako jeden z głównych czynników rekrutacyjnych, bierze dziś pod uwagę biegłość w posługiwaniu się językiem angielskim –

specjalistycznym, który stał się w większości korporacji językiem obowiązkowym. Bardzo dobra znajomość języka angielskiego to olbrzymi potencjał, który może być kluczowy przy uzyskaniu pracy. Zamierzeniem kierunku, specjalizacji: język angielski w turystyce, jest natomiast dostarczanie wykwalifikowanej i wszechstronnej kadry dla sektora branży turystycznej. Rozwój sektora usług turystycznych na obszarze Dolnego Śląska, w tym w regionie wałbrzyskim, było i jest nadal jednym z założeń „Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego 2020”. O atrakcyjności turystycznej regionu decydują walory przyrodnicze i krajobrazowe, dobre warunki bioklimatyczne oraz liczne pozostałe obiekty zabytkowe, m.in. muzea, kompleksy pałacowo-parkowe, obiekty sakralne, obiekty przemysłu i techniki. „Najwyższy udział w zasobach krajowych (24%) posiadają zespoły rezydencjonalne - zamki i pałace, w tym największy w skali regionalnej zamek Książ koło Wałbrzycha, oraz towarzyszące im zabytkowe założenia kształtowanej zieleni – parki i ogrody (12%)”³. Atrakcyjność turystyczna regionu wałbrzyskiego wynika także z jego wspomnianego już transgranicznego położenia. „Gęsta sieć dróg i linii kolejowych zapewnia powiązania z regionami ościennymi zarówno polskimi, jak i europejskimi, w dwóch głównych osiach: północ-południe i zachód-wschód (...). Znaczną poprawę dostępności regionu zapewniło uruchomienie nowego terminalu Portu Lotniczego Wrocław, pełniącego kluczową rolę w obsłudze komunikacji lotniczej Dolnego Śląska”⁴. Ze względu na powyższe warunki krajoznawczo - kulturowe, dla klientów biznesowych, zagranicznych, sportowców i turystów tworzy się bazę uzdrowiskową i wypoczynkową o różnym standardzie, co nakłada konieczność – zwłaszcza w regionie przygranicznym – kształcenia specjalistów z umiejętnościami z zakresu posługiwania się terminologią branżową w językach obcych, i to nie tylko w języku angielskim, ale także niemieckim.

W procesie dostosowywania programów studiów do potrzeb współczesnego rynku pracy uwzględnia się opinie interesariuszy wewnętrznych (studenci, nauczyciele) i zewnętrznych. Narzędziami opiniodawczymi dla Kierunkowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (dalej zwany KZZJK) dla kierunku filologia, w skład którego wchodzi również przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, są wyniki ankiet eksperckich i ankiet dla pracodawców, przyjmujących studentów na praktyki zawodowe.

1.4. Absolwent kierunku filologia, studia I stopnia:

- komunikuje się w języku angielskim na poziomie C1 biegłości językowej według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) oraz w drugim języku obcym na poziomie min. B2;
- posiada elementarną wiedzę z zakresu języka, kultury i literatury, historii i gospodarki krajów angielskiego obszaru językowego;
- pracuje z tekstem anglojęzycznym: gromadzi, selekcjonuje, krytycznie ocenia i przetwarza informacje, poprawnie wnioskuje, interpretuje i analizuje dane zawarte w różnorodnych tekstach fachowych;
- rozróżnia i stosuje podstawowe techniki tłumaczeń ustnych i pisemnych w zakresie tłumaczeń specjalistycznych, akademickich, literackich;
- posiada kompetencje pozwalające na wykorzystanie wiedzy o języku i jego znajomości w środowisku zawodowym oraz w różnorodnych dziedzinach nauki i życia społecznego;
- posiada kompetencje niezbędne do działań związanych z szeroko pojętą humanistyką i kulturą, z włączeniem biznesu oraz komunikacji wielokulturowej;
- ma nawyk dalszego samokształcenia i jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia.

Nabyte umiejętności pozwalają tym samym na podjęcie pracy w sektorach wymagających zaawansowanej znajomości języka angielskiego w branży biznesowej i turystycznej.

Absolwent kierunku filologia (specjalność filologia angielska) może, zatem podjąć pracę w następujących miejscach:

Język angielski w biznesie i administracji:

---

³ http://www.umwd.dolnyslask.pl/fileadmin/user_upload/Rozwoj_regionalny/SRWD/SRWD_2020-final.pdf
(dostęp 17.02.2020)

⁴ http://www.umwd.dolnyslask.pl/fileadmin/user_upload/Rozwoj_regionalny/SRWD/SRWD_2020-final.pdf
(dostęp 17.02.2020)

- instytucje samorządu lokalnego;
- firmy i korporacje międzynarodowe;
- jednostki projektowe, gospodarcze i administracyjne;
- wydawnictwa i media elektroniczne.

Język angielski w turystyce:

- hotele, pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe, ośrodki SPA;
- biura turystyczne i biura podróży;
- instytucje samorządowe i centra kulturowe, w których wymagana jest bardzo dobra znajomość języka angielskiego oraz umiejętność rozpoznawania różnic kulturowych.

1.5. Zalecenia PKA z 2014 r., dotyczące rewidowania struktury programu, poprzez sondowanie lokalnego rynku pracy, potrzeb studentów oraz uczniów lokalnych szkół, przyczyniły się do podjęcia konkretnych działań, w wyniku których gromadzono doświadczenia i kompletowano kadre dydaktyczną w celu utworzenia i prowadzenia nowych specjalizacji zawodowych. Zbiegło się to w czasie ze zmianami ustawowymi w polskim szkolnictwie wyższym. Proces modyfikowania koncepcji kształcenia na kierunku filologia nie jest procesem zamkniętym, lecz podlega systematycznej analizie i udoskonalaniu dzięki m. in. doświadczeniom kadry nauczycielskiej, która prężnie korzysta z programu Erasmus+, dzieląc się spostrzeżeniami. Zmianom tym sprzyjają także wizyty przedstawicieli nauki z ośrodków międzynarodowych, czy organizacja/udział w międzynarodowych konferencjach.

1.6. Kierunkowe efekty uczenia się są skorelowane z sylwetką absolwenta, a także odnoszą się do koncepcji kształcenia. Z uwagi na praktyczny profil studiów efekty kierunkowe i wynikające z nich efekty przedmiotowe (w ramach realizowanych modułów, w tym specjalizacyjnych) dotyczą również działalności zawodowej. Zakładane efekty uczenia się są zgodne z dziedzinami i dyscyplinami naukowymi, właściwymi dla filologii. Kierunek filologia przyporządkowany jest do dziedziny nauk humanistycznych oraz nauk społecznych.

Kierunkowe efekty uczenia się zawarte są w programie studiów dołączonym do *Raportu Samooceny* (dokumenty dołączone w wersji elektronicznej).

Wybrane kluczowe kierunkowe efekty uczenia się i ich związek z koncepcją, poziomem, profilem studiów oraz z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin i stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Wybrane kierunkowe efekty uczenia się w odniesieniu do wskazanych komponentów

Numer efektu uczenia się	Wybrane efekty uczenia się	Związek z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów	Związek z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniem w zakresie dyscyplin oraz stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy
K_W03	Student/absolwent wskazuje uwarunkowania historyczne, społeczne, polityczne i kulturowe, charakterystyczne dla krajów danego obszaru językowego oraz najważniejsze wydarzenia z historii krajów języka specjalności	Wiedza ta jest niezbędna do szerszego spojrzenia i zrozumienia współczesnego świata, śledzenia zmian zachodzących w społeczeństwach i w samym języku (rozwijanie kompetencji interkulturowych). Zgodnie z profilem studenci oprócz informacji teoretycznych, poznają praktyczne aspekty uwarunkowań	Efekt ten wpisuje się w najnowsze trendy nauk humanistycznych i społecznych, odnoszące się do holistycznego podejścia w zakresie polityki, kultury i społeczeństw, tj. np. multikulturowości, komunikacji społecznej, w

		życia społecznego. Jest to zgodne z charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na szóstym poziomie PRK, tj. student/absolwent <i>zna i rozumie wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie</i>	tym międzynarodowej, czy też kultury symbolicznej.
K_W05	Wie, jak poszerzyć własne kompetencje i umiejętności językowe, w tym zaprojektować określone zadania z wykorzystaniem technologii informacyjnych	Potwierdzenie idei <i>Lifelong Learning</i> , czyli ciągłe, systematyczne samokształcenie i podnoszenie swoich kwalifikacji oraz bieżące śledzenie zmian w funkcjonowaniu społeczeństw	Zdobywanie najnowszej wiedzy o zastosowaniu praktycznym, co zwiększa potencjał zawodowy i szanse na zatrudnienie.
K_U04	Posługuje się materiałami źródłowymi, łącząc umiejętności pisania akademickiego z poprawną interpretacją i analizą zagadnień literaturoznawczych, językoznawczych i kulturoznawczych danego obszaru językowego	Konieczność bieżącego monitorowania zmian i stałego dokształcania się, aby sprostać wymogom stale zmieniającego się rynku pracy. <i>Właściwe wykorzystanie wiedzy – rozwiązywanie problemów i wykonywanie zadań</i> (PRK VI).	Nieodłącznym elementem rozwoju (w tym zawodowego) jest interpretacja zagadnień, analiza tekstu, tworzenie dokumentów, w tym w języku obcym.
K_U07	Wykorzystuje zdobyte umiejętności z zakresu wiedzy przedmiotowej, praktyki zawodowej oraz innych przedmiotów związanych z wybraną dziedziną studiów	Student/absolwent dysponuje specjalistyczną wiedzą i jest świadomy potrzeby samokształcenia, dzięki czemu staje się atrakcyjnym potencjalnym kandydatem do pracy w wybranej branży.	Na zajęciach kładzie się nacisk na rozwijanie praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych, wykorzystując nowoczesne metody nauczania. Zrealizowana liczba godzin praktyk zawodowych ułatwia studentowi wejście na rynek pracy.
K_K06	Pracuje zarówno samodzielnie, jak i w zespole międzynarodowym	Wysokie kompetencje komunikacyjne oraz umiejętność przyjmowania różnych ról są niezbędne do realizacji podejmowanych przedsięwzięć. Stąd proces dydaktyczny, w tym praktyka zawodowa rozwijają umiejętności przydatne w pracy indywidualnej i zespołowej (PRK VI: <i>odpowiedzialne pełnienie ról zawodowych</i>)	By nadążyć za zmianami następującymi na rynku pracy podejmowane są działania, mające na celu dostosowywanie do niego procesu dydaktycznego. Systematycznie dokonuje się zmian w programie studiów, najczęściej działań podjęto poprzez uruchomienie nowych specjalizacji. Drugim ważnym działaniem jest zintensyfikowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Źródło: opracowanie własne.

1.7. Nie dotyczy

1.8. Specjalizacja nauczycielska jest realizowana obecnie przez studentów III roku, natomiast studenci II roku dokonali wyboru między specjalizacją nauczycielską oraz językiem angielskim w biznesie i administracji (obie zostały uruchomione). Programy studiów dla specjalizacji nauczycielskiej we wskazanych rocznikach realizowane są zgodnie ze standardem kształcenia nauczycieli (dokumentacja do wglądu podczas wizytacji). W bieżącym roku akademickim kształcenie na kierunku filologia dla

I roku przebiega w ramach wybieralnych dwóch specjalizacji, tj. język angielski w biznesie i administracji oraz język angielski w turystyce (programy studiów dla wszystkich roczników i specjalizacji dołączono do *Raportu Samooceny Część III.B., zał. 1*).

Mając na uwadze zmiany ustawowe, a przede wszystkim potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy, jak i oczekiwania studentów (ankiety), KZZJK postulował o rezygnację z kształcenia na specjalizacji nauczycielskiej, począwszy od roku akademickiego 2019/2020.

Dodatkowe informacje, które jednostka uznaje za ważne dla oceny tego kryterium:

Cechy wyróżniające kierunek filologia w PWSZ AS

Od samego początku istnienia kierunku filologia w PWSZ AS studenci przygotowują pracę dyplomową w języku angielskim. Również w tym języku przeprowadzany jest egzamin dyplomowy. Świadczy to o dużej kompetencji absolwenta kierunku, który posiada nie tylko umiejętności z zakresu komunikacji w języku angielskim, ale też formułuje tezy, wnioski, wyraża opinie właśnie w języku obcym. Fakt ten przede wszystkim motywuje studentów do nauki oraz uświadamia potrzebę ciągłego doskonalenia się i samorozwoju, ponadto ułatwia absolwentom wejście na rynek pracy.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Program studiów dla kierunku filologia dla poziomu VI PRK o profilu praktycznym obejmuje 69% treści z zakresu dziedzin nauk humanistycznych, tj. 124 pkt ECTS i oraz 31% z nauk społecznych, 56 pkt ECTS (*Program studiów, formularz podstawowy, plany studiów* – dołączone do *Raportu Samooceny, Część III.B., zał. 1*). W programie studiów można wyróżnić kilka zasadniczych bloków przedmiotowych (modułów), które pozwalają studentom osiągnąć oczekiwane na rynku pracy kompetencje zawodowe i społeczne. Są to: moduł praktycznej nauki języka angielskiego oraz moduły specjalistyczne (Komunikacja międzykulturowa i Komunikacja językowa w biznesie i administracji/Podstawy turystyki i rekreacji oraz Turystyka i rekreacja w praktyce). Treści przedmiotów są ściśle powiązane z zakładanymi efektami uczenia się. KZZJK dokonuje cyklicznych analiz zawartości sylabusów pod kątem zgodności ich treści z kierunkowymi efektami uczenia się. Dodatkowo coroczne ankiety studenckie dostarczają zespołowi kolejnych wniosków.

Przykładowe powiązanie kierunkowych efektów uczenia się i treści przedmiotowych. *Zintegrowane sprawności językowe: K_W01, K_U01, K_U09, K_K01, K_05*: student zna rozszerzony zakres zwrotów i wyrażań, zwłaszcza tych związanych z różnymi dziedzinami życia, mediami i podróżowaniem; rozumie różnorodne teksty (relacje, teksty informacyjne i dokumenty/artkuły związane z podróżą, mediami itp.), bierze udział w dyskusji na temat różnych zagadnień; chętnie wyszukuje i uczy się nowego słownictwa, angażuje się konstruktywnie, jako nadawca i odbiorca w poszerzonej dyskusji.

Układ przedmiotów podyktowany jest zasadami logiki, stopniowania trudności i wzajemnych zależności pomiędzy poszczególnymi grupami treści. Przedmioty podstawowe, bardziej ogólne realizowane są w semestrach początkowych, natomiast moduły specjalistyczne występują na późniejszych etapach kształcenia. Układ przedmiotów był dotychczas elementem podlegającym stosunkowo licznym zmianom – głównie na wniosek prowadzących zajęcia, dokonujących analizy warunków i wyników kształcenia podczas spotkań KZZJK dla kierunku filologia. Zajęcia w poszczególnych semestrach rozmieszczone są w miarę równomiernie, przy czym ostatni semestr ze względu na przygotowanie pracy dyplomowej (w języku angielskim) zawiera najmniejszą liczbę godzin (90).

2.2. Metody kształcenia na kierunku filologia są zróżnicowane w zależności od treści i celu kształcenia. Ich dobór ma na celu aktywizację studentów i umożliwienie im osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Wykłady mają formę informacyjną lub problemową, wspomagane są prezentacjami multimedialnymi. Zajęcia praktyczne prowadzone są na zasadzie wykonywania zadań problemowych lub projektowych przy wykorzystaniu m. in. multimedialnych pomocy dydaktycznych. Zajęcia konwersatoryjne prowadzone są najczęściej metodą dyskusji dydaktycznej, metodą problemową, studium przypadku. Studenci rozwiązują dany problem/analizują dane zagadnienie i prezentują jego

wyniki na forum grupy. Na przykład na przedmiocie *Konwersacje* student systematycznie i konsekwentnie kształtuje umiejętności poprawnego formułowania wypowiedzi, prowadzenia rozmowy, wyrażania opinii na określony temat; zna i objaśnia słownictwo oraz zwroty językowe w różnych kontekstach; rozumie znaczenie stosowanych wyrażen i zwrotów w różnych kontekstach; stosuje poznane zwroty i wyrażenie w sytuacjach komunikacyjnych; jest świadomy konieczności dalszego rozwijania i doskonalenia umiejętności wypowiadania się w języku angielskim; jest otwarty na kulturę świata anglojęzycznego (P_W01, P_U01; P_K02-P_K03).

Tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do form realizacji poszczególnych przedmiotów kształcenia jest integralną częścią programu studiów (matryca pokrycia efektów uczenia się i form realizacji zajęć dołączona do *Raportu Samooceny*, **Część III. B., zał. 1**).

2.3. Nie dotyczy

2.4. W celu dostosowania metod uczenia się do wymogów osób z różnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami od października 2011 r. utworzone zostało stanowisko pełnomocnika rektora ds. osób niepełnosprawnych, które obecnie zajmuje dr Małgorzata Radyńska. Uczelnia podejmuje działania na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności: od momentu postępowania rekrutacyjnego aż po zdobycie pracy przez absolwenta. W tym celu likwidowane są bariery architektoniczne, informacyjne, komunikacyjne oraz psychologiczne, utrudniające studiowanie. Już teraz do potrzeb osób z niepełnosprawnościami została dostosowana strona internetowa Uczelni. Dostępne są również narzędzia ułatwiające pracę osobom z niepełnosprawnościami np.: lupy, skany, myszki i klawiatury, dyktafony (opisane szerzej w kryterium nr 8). Studenci z różnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o dostosowanie sposobu organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego, w tym warunków odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności (indywidualna organizacja studiów, indywidualne terminy zaliczeń i egzaminów). Obecnie na kierunku filologia studiuje dwie osoby z orzeczoną niepełnosprawnością: w stopniu znacznym (I rok) i w stopniu lekkim (II rok).

2.5. Harmonogram zajęć (**Część III.B., zał. 3**) uwzględnia podział studentów na grupy wykładowe, ćwiczeniowe (lektoraty, laboratoria, warsztaty, seminaria, itp.) oraz grupy specjalizacyjne i tym samym umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Szczegółowe informacje zawarte są w tabelach 4 (**Część III.A., s. 42-44**) i 6 (**Część III.A., s. 48-50**) przedmiotowego raportu.

Organizacja procesu kształcenia, w tym plany zajęć zdeterminowane są formą studiów, w przypadku studiów stacjonarnych zajęcia w danym semestrze odbywają się w ciągu 15 tygodni. Szczegółową organizację roku akademickiego uchwała corocznie Senat.

W planie studiów przewidziano 120 godz. języka niemieckiego, które trwają 4 semestry i kończą się egzaminem sprawdzającym poziom kompetencji językowych. Ze względu na położenie geograficzne (granica polsko-niemiecka), studenci filologii angielskiej realizują lektorat języka niemieckiego, jako drugiego języka obcego.

Zajęcia do wyboru (bez praktyki zawodowej) stanowią 31% pkt ECTS (56 pkt ECTS) przewidzianych programem studiów (tabela 6). Studenci specjalizacji nauczycielskiej w bloku przedmiotów merytorycznych przygotowujących do nauczania języka obcego mają możliwość wyboru zajęć w wymiarze 5% pkt ECTS, tj. 9.

Tabela 6. Procent pkt ECTS do wyboru dla poszczególnych cykli kształcenia

Cykl kształcenia	Procent pkt ECTS do wyboru
2017-2020	30%
2018-2021	30,55%
2019-2022	31%

Źródło: opracowanie własne.

Wszystkie zajęcia w Uczelni na kierunku filologia realizowane są w formie zajęć odbywających się z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich, w tym praktyków i native speakerów.

2.6. Formy zajęć i przypisane im liczby godzin, a także liczebność grup studenckich (**zarządzenie rektora w sprawie liczebności grup studenckich, Część III.B., zał. 8**), są środkiem do kształtowania określonych kompetencji językowych i komunikacyjnych oraz postaw społecznych (cel strategiczny 1). Zdecydowana większość zajęć realizowana jest w formie ćwiczeniowej lub warsztatowej, zaś wykłady - w formie konwersatorium lub dyskusji. Praktyczny charakter studiów możliwy jest więc dzięki zachowaniu odpowiedniej proporcji pomiędzy zajęciami teoretycznymi a praktycznymi (bez praktyk zawodowych), które to stanowią 62% ogólnej liczby godzin przewidzianej w programie studiów dla aktualnego I roku.

Tabela 7. Proporcje między poszczególnymi formami zajęć dla poszczególnych cykli kształcenia

Cykl kształcenia	Wykłady	Ćwiczenia	Proporcja ćwiczeń do wykładów
2017-2020	915	1125	55%
2018-2021	870	1110	56%
2019-2022	660	1080	62%

Źródło: opracowanie własne.

Plan studiów zaprojektowano w taki sposób, by zajęcia teoretyczne wspomagały praktyczny wymiar kształcenia studentów w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na przykład w semestrach letnich zajęcia teoretyczne w Uczelni wzmacniane są praktykami zawodowymi, realizowanymi w naturalnym środowisku zawodowym.

2.7. Integralną częścią programu studiów na kierunku filologia są praktyki zawodowe, których realizację określa wprowadzony zarządzeniem rektora *Kierunkowy regulamin praktyk zawodowych (Część III.B., zał. 9)*. W celu umożliwienia studentom zdobycia szerokiego doświadczenia i wyboru właściwej dla siebie ścieżki zawodowej, realizowane są one w trzech lub czterech częściach (**plany studiów, Część III.B., zał. 10**).

Zaliczenia praktyki (ocena i przypisane jej punkty ECTS, wynikające z programu studiów) dokonuje kierunkowy opiekun praktyk, po zaopiniowaniu przez koordynatora ds. praktyk studenckich dokumentacji z praktyk. Termin złożenia wymaganych dokumentów jest wskazany w *Harmonogramie realizacji praktyki zawodowej*, obowiązującym w danym roku akademickim, zamieszczonym na stronie uczelni (zakładka Praktyki studenckie). Niezłożenie dokumentów wskazanych w Kierunkowym regulaminie praktyk w wyznaczonym terminie, skutkuje brakiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu Praktyka zawodowa oraz jego powtarzaniem w kolejnym roku akademickim/semestrze, zgodnie z zasadami *Regulaminu studiów w PWSZ AS w Wałbrzychu*.

Kluczowe zakładane efekty uczenia się realizowane podczas praktyki zawodowej to:

- w zakresie wiedzy: student zapoznaje się z organizacją pracy instytucji/ przedsiębiorstwa/biura (zgodnie z wybraną specjalizacją zawodową) i obowiązującą dokumentacją, poznaje i weryfikuje techniki i wybrane strategie tłumaczeń ustnych i pisemnych, gromadzi obserwacje niezbędne do zrozumienia środowiska zawodowego;
- w zakresie umiejętności: uczestniczy w spotkaniach/wydarzeniach/impresach, efektywnie komunikując się w języku angielskim, wykorzystuje podstawowe techniki i strategie przekładu/komunikacyjne, przygotowuje dokumentację w języku polskim i angielskim, prowadzi korespondencję w języku angielskim, sprawdza swoje umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz właściwego rozwiązywania problemów zawodowych;
- w zakresie kompetencji społecznych: aktywnie uczestniczy w pracach zespołu oraz jest gotowy do realizacji nowych wyzwań, krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, inicjuje działania organizacyjne i zarządcze, odpowiedzialnie realizuje zadania i przestrzega zasady etyki zawodowej.

Efekty uczenia się determinują dobór instytucji, w których odbywają się praktyki zawodowe. Liczba potencjalnie dostępnych miejsc realizacji studenckich praktyk w regionie jest wystarczająca, by student określonej specjalizacji miał możliwość osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się. Są to:

Język angielski w biznesie i administracji:

- instytucje samorządu lokalnego;
- firmy i korporacje międzynarodowe;

- jednostki projektowe, gospodarcze i administracyjne;
- wydawnictwa i media elektroniczne;

Język angielski w turystyce:

- hotele, pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe, ośrodki SPA;
- biura turystyczne i biura podróży;
- instytucje samorządowe i centra kulturowe, w których wymagana jest bardzo dobra znajomość języka angielskiego oraz umiejętność rozpoznawania różnic kulturowych.

2.8. Nie dotyczy

2.9. Realizacja programu studiów dla specjalizacji nauczycielskiej (treści programowe, formy i organizacja zajęć, organizacja procesu nauczania i uczenia się, metody kształcenia, praktyki zawodowe) zgodna jest z zapisami obowiązującego rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia nauczycieli. Studenci II i III roku specjalizacji nauczycielskiej realizują przedmioty/moduły z zakresu przygotowania merytorycznego i przygotowania pedagogicznego, które obejmuje przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne i przygotowanie dydaktyczne (podstawy dydaktyki, emisja głosu i przygotowanie dydaktyczne do nauczania przedmiotu - do wglądu podczas wizytacji).

Dodatkowe informacje, które jednostka uznaje za ważne dla oceny tego kryterium:

W PWSZ AS w Wałbrzychu prowadzony jest monitoring oczekiwań pracodawców, którzy przyjmują studentów na praktyki zawodowe. Badania ankietowe przeprowadzane są systematycznie – po zakończeniu realizacji przez studentów praktyki zawodowej. Celem badań jest pozyskiwanie kluczowych informacji, niezbędnych w procesie ciągłego doskonalenia programów studiów. Wyniki prezentowane są m.in. podczas spotkań KZZJK, zebrań pracowników poszczególnych Instytutów, spotkań Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK). Wśród pozyskiwanych informacji znajdują się kluczowe opinie pracodawców na temat:

- oceny wybranych aspektów (wymagań) dotyczących studenta (potencjalnego pracownika),
- znaczenia wybranych aspektów (wymagań) dotyczących studenta (potencjalnego pracownika),
- najbardziej oczekiwanych umiejętności/kompetencji, istotnych przy rekrutacji do pracy,
- uwag, spostrzeżeń oraz podpowiedzi dotyczących oczekiwanych od absolwentów PWSZ AS efektów uczenia się.

Opinie ankietowanych pracodawców uwzględnia się przy opracowywaniu koncepcji kształcenia, przewidzianej dla studiów I stopnia, kierunku filologia.

Kryterium nr 3

Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

3.1. PWSZ AS w Wałbrzychu stosuje przejrzyste zasady rekrutacji na studia; warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji, w tym zasady przyjmowania na studia kandydatów z niepełnosprawnością; w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, cudzoziemców, czy laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego, regulują stosowne uchwały Senatu. Postępowanie rekrutacyjne jest prowadzone w dwóch etapach: elektroniczna rejestracja kandydatów poprzez platformę internetową OMNIS oraz przyjmowanie wymaganych dokumentów. W stosunku do kandydatów stosuje się rozróżnienie na kandydatów posiadających świadectwo dojrzałości („stara matura”) lub świadectwo maturalne („nowa matura”), a także egzamin maturalny potwierdzony dyplomem IB, EB lub innym świadectwem spoza terytorium RP (np. ukraińskim). Podstawą przyjęcia na studia są punkty rekrutacyjne przyznawane kandydatowi na kierunek filologia za przedmioty, z których zdawał egzamin maturalny lub dojrzałości, przy czym za 1 przedmiot wskazany przez kandydata spośród 9 możliwych oraz obligatoryjnie za język angielski.

Oceny/procenty uzyskane na egzaminie maturalnym są przeliczane w sposób przyjęty w uchwale rekrutacyjnej na punkty rekrutacyjne. Postępowanie rekrutacyjne na studia I stopnia ma charakter konkursowy, o przyjęciu na I rok studiów decyduje miejsce kandydata na liście rankingowej⁵.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej określa *Regulamin studiów PWSZ AS w Wałbrzychu*, na podstawie którego osobie przenoszącej się z innej uczelni, przypisuje się taką samą liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk w jednostce przyjmującej, przy uwzględnieniu, że nauczyciel prowadzący zajęcia stwierdza zbieżność uzyskanych przez studenta efektów uczenia się.

3.3. Proces potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów opisany jest w uchwale Senatu 50/2019 z dnia 25 września 2019 r. w *sprawie uchwalenia regulaminu organizacji procesu potwierdzania efektów uczenia w PWSZ AS w Wałbrzychu*. Do chwili obecnej z powodu braku kandydatów procedura ta nie została jednak uruchomiona.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania są określone w obowiązującej w PWSZ AS Uchwale w *sprawie procesu dyplomowania*, a także *Zasadach przygotowywania prac dyplomowych (Część III.B., zał. 11)*, stanowiących integralne części programów studiów. *Zasady przygotowywania prac dyplomowych* dla kierunku filologia określają wymagania ogólne, formalne, zalecenia dotyczące struktury pracy, a także wymagania edytorskie. Kryterium, przy doborze tematyki prac dyplomowych, jest jej ścisły związek z realizowanym kierunkiem studiów i dziedziną działalności naukowej opiekuna pracy dyplomowej (promotora).

Ostateczny temat pracy dyplomowej jest wypracowany we współpracy studenta z opiekunem (promotorem) i zatwierdzany przez Senat PWSZ AS w Wałbrzychu. W roku akademickim 2017/2018 tematyka prac dyplomowych była formułowana w zakresie zasadniczo dwóch ścieżek: glottodydaktycznej w połączeniu z językoznawstwem (14 prac dyplomowych) oraz literaturoznawczo-kulturoznawczej (8 prac dyplomowych), natomiast w roku akademickim 2018/2019: tematyka glottodydaktyczna z językoznawstwem – 11 prac, literaturoznawczo-kulturoznawcza – 13 prac.

W miarę możliwości prace dyplomowe mają charakter aplikacyjny, związany z działalnością zawodową. Tak stało się m.in. podczas realizacji ministerialnego projektu pn. Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych, którego beneficjentami było 8 studentów filologii angielskiej (2 prace dyplomowe).

Przygotowanie pracy dyplomowej ma charakter etapowy: prezentacja problemu badawczego, prezentacja założeń metodologicznych pracy, struktury pracy i kolejnych jej fragmentów, przedłożenie pracy opiekunowi pracy dyplomowej i dyskusja na forum seminarium o wartości pracy. Wszystkie prace pozytywnie ocenione przez opiekuna pracy poddawane są recenzji i procedurze antyplagiatowej JSA, określonej zarządzeniem rektora (**Część III.B., zał. 12**).

Metodą weryfikacji efektów uczenia się są również egzaminy dyplomowe, umożliwiające sprawdzenie umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy i nabytych kompetencji społecznych w całym cyklu kształcenia (3 pytania, w tym 1 dotyczące zakresu pracy dyplomowej). Praca dyplomowa pisana jest przez studentów w języku angielskim. Ustny egzamin dyplomowy również zdawany jest w języku angielskim.

3.5. Uczelnia posiada narzędzia monitorowania postępów studentów, w tym liczby studentów rezygnujących, niezaliczających, posiadających przedłużenia i kończących studia, w postaci oprogramowania eORDO, które umożliwia filtrowanie danych dla kierunku filologia (tabela 8). Ponadto Dział Nauczania i Spraw Studenckich (DNISS) gromadzi informacje dotyczące powodów rezygnacji ze studiów (niezaliczenie semestru, niezadowolenie ze studiów, inne zainteresowania, podjęcie pracy zawodowej, wyjazd z kraju, itp.). Tak przygotowane zestawienia są poddawane analizie np. podczas kolegiów rektorsko-dyrektorskich, spotkań KZZJK, UZOJK, obrad Senatu.

---

⁵ Uchwały Senatu PWSZ AS w Wałbrzychu do wglądu podczas wizytacji. Strona Uczelni www.pwsz.com.pl, zakładka BIP.

Tabela 8. Progresja studentów kierunku filologia na przestrzeni ostatnich trzech lat, poprzedzających ocenę

Cykl kształcenia	Liczba studentów	
	1 semestr studiów	dplomowani
2014-2017	2014 r. - 48	2017 r. - 20
2015-2018	2015 r. - 64	2018 r. - 22
2016-2019	2016 r. - 37	2019 r. - 24

Źródło: opracowanie własne.

Wyniki monitorowania postępów i ocena progresji studentów na kierunku filologia mogą budzić pewien niepokój, jednak monitorując powody odsiewu studentów na 1 semestrze (PWSZ AS drugim wyborem, zmiana kierunku studiów, względy materialne i podjęcie pracy zawodowej) Uczelnia nie odnosi ich bezpośrednio jako przyczynę do zmiany programu studiów w sposób radykalny.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się zawarte są w *Regulaminie studiów PWSZ AS w Wałbrzychu* oraz w kartach przedmiotów (sylabusach - **Część III.B., zał. 1**). Zaliczenia zajęć dydaktycznych dokonują prowadzący, po zrealizowaniu przez studentów określonej w planie studiów liczby godzin zajęć oraz osiągnięciu zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się. W przypadku, gdy przedmiot kończy się egzaminem, warunkiem dopuszczenia do egzaminu, jest wcześniejsze zaliczenie ćwiczeń z danego przedmiotu, jeżeli plan studiów tak przewiduje. Niezaliczenie ćwiczeń w tym przypadku, jest jednoznaczny z otrzymaniem oceny niedostatecznej z egzaminu w terminie podstawowej sesji egzaminacyjnej.

Egzaminy, w tym dyplomowe, odbywają się wyłącznie w sesji egzaminacyjnej w terminie podstawowym i poprawkowym. W Uczelni stosowane są oceny: 5,0 - bardzo dobry; 4,5 - dobry plus; 4,0 - dobry; 3,5 - dostateczny plus; 3,0 - dostateczny; 2,0 - niedostateczny. Jeżeli student kwestionuje przebieg zaliczenia lub egzaminu, ma prawo ubiegać się o zgodę na przeprowadzenie zaliczenia/egzaminu komisyjnego.

Jeżeli student uzyska liczbę punktów ECTS mniejszą niż wymagana planem studiów dla danego semestru, lecz nie mniejszą niż 16, może ubiegać się o powtórzenie niezaliczonych przedmiotów z jednoczesną kontynuacją studiów. Zgodę na kontynuację studiów wydaje rektor na pisemny wniosek studenta, zaopiniowany przez dyrektora instytutu.

3.7. Stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się określany jest poprzez właściwy dobór metod i narzędzi weryfikujących:

- 1) w zakresie wiedzy są to m.in.: egzaminy ustne, egzaminy pisemne (testy, pytania otwarte), prace zaliczeniowe pisemne, eseje, projekty (indywidualne i zespołowe), prezentacje ustne, prace dyplomowe;
- 2) w zakresie umiejętności są to: egzaminy ustne, egzaminy pisemne (pytania otwarte – problemowe), prace pisemne (np. zadania do rozwiązania), projekty indywidualne i zespołowe, prezentacje (multimedialne, ustne), prace dyplomowe, sprawozdania z praktyk zawodowych, zadania w trakcie praktyk zawodowych itp.;
- 3) w zakresie kompetencji społecznych są to m.in.: prezentacje ustne, prezentacje multimedialne, projekty indywidualne i zespołowe, prace dyplomowe, egzaminy i zaliczenia ustne, zadania podczas praktyk zawodowych, prace dyplomowe.

Zakładane kierunkowe efekty uczenia się są weryfikowane także w trakcie procesu dyplomowania, tj. przygotowania pracy licencjackiej oraz ustnego egzaminu dyplomowego. Pozwala to przede wszystkim na sprawdzanie efektów kierunkowych w zakresie wiedzy na temat wybranych zagadnień, metod i procedur badań w naukach filologicznych, a także znajomości materiałów źródłowych, wykorzystywanych w pracy dyplomowej, umiejętności zaprezentowania w języku specjalności koncepcji pracy badawczej oraz zreferowania jej głównych tez i wniosków badawczych, jak również uargumentowania wyboru obszaru badawczego, kompetencji krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów, kreatywności, docieklivości, rzetelności oraz postępowania zgodnego z etyką akademicką.

W przypadku obowiązkowych praktyk zawodowych weryfikacji nabytych przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dokonują: opiekunowie praktyk zawodowych w miejscach ich realizacji (wskazują oni proponowaną dla studenta ocenę), uczelniany koordynator ds. praktyk zawodowych oraz kierunkowy opiekun praktyk (zastępca dyrektora ISP dla kierunku filologia). Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się na podstawie: *zaświadczenia o odbyciu praktyki zawodowej* oraz *raportu studenta* o zrealizowanej praktyce, w którym potwierdzone są przez interesariusza zewnętrzne umiejętności i kompetencje społeczne studenta. Ponadto potwierdzeniem weryfikacji efektów uczenia się jest *Dziennik praktyk studenckich*, w którym umieszczane są przez studenta (potwierdzone przez opiekuna zewnętrznego) informacje dotyczące przebiegu (dziennego) praktyki. Integralnymi częściami programów studiów są *Kierunkowe Regulaminy praktyk zawodowych*.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów oraz praktyk związana jest ściśle z zagadnieniami dotyczącymi dziedziny/dziedzin, w których w sposób ciągły wykorzystywany jest język obcy, a także uwzględnia problemy charakterystyczne dla poszczególnych treści kształcenia. Dokumentacja weryfikacji efektów uczenia się prac etapowych (np. testy, pisemne prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania i projekty wykonywane przez studentów, scenariusze zajęć dydaktycznych) przechowywana jest w tzw. „teczkach przedmiotowych” (gromadzonych w sekretariacie instytutu na dany cykl kształcenia), natomiast praktyk zawodowych i prac dyplomowych w teczках osobowych studenta⁶.

3.8. Nie dotyczy

3.9. Dla specjalizacji nauczycielskiej stosuje się zróżnicowane formy weryfikacji efektów uczenia się w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, zgodnie z wymaganiami aktualnie obowiązującego rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia nauczycieli (tj. egzaminy ustne i pisemne, zadania otwarte, zamknięte, konspekty i obserwacja, analiza i realizacja zajęć dydaktycznych w trakcie praktyk zawodowych).

Źródłami informacji o losach absolwentów Uczelni, w tym kierunku filologia, są przede wszystkim raporty ELA (Ekonomiczne Losy Absolwentów) oraz własne badania Uczelni (ankiety absolwenckie – **Część III.B., zał. 13**). W roku akademickim 2018/2019 ankiety absolwenckie przeprowadzono wśród 19 absolwentów kierunku filologia (14 kobiet i 5 mężczyzn). Większość (74%) zadeklarowała chęć kontynuacji studiów na studiach II stopnia lub studiach podyplomowych, wskazując jako wybrany kierunek: filologia - filologia angielska, filologia germańska i filologia hiszpańska. W kręgu zainteresowań znajdują się uczelnie: Uniwersytet Wrocławski oraz Wyższa Szkoła Filologiczna we Wrocławiu. Ponadto ponad 60% absolwentów kierunku filologia już podjęło pracę albo zamierza ją podjąć w najbliższym czasie. Cztery osoby nie są zainteresowane dalszym studiowaniem. Wszyscy absolwenci byli z województwa dolnośląskiego.

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Uczelnia kontynuuje monitoring losów absolwentów (ankieta absolwencka) oraz opisany i wdrożony od 2013 r. system dokumentowania weryfikacji efektów uczenia się w formie „teczek przedmiotowych”.

Proces dyplomowania (praca i egzamin dyplomowy) przeprowadzany jest w języku angielskim.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Obecnie na kierunku filologia na studiach I stopnia o profilu praktycznym zajęcia prowadzi 13 nauczycieli akademickich, (w tym 12 zatrudnionych w Uczelni w podstawowym miejscu pracy). W tej grupie jest 7 doktorów (5 z zakresu dziedziny nauk społecznych i 2 z nauk humanistycznych i 6 magistrów (5 dziedzina nauk humanistycznych, 1 – nauki społeczne – tabela 9). Doświadczeniem zdobytym poza szkolnictwem wyższym legitymuje się 8 osób. Pięcioro nauczycieli to absolwenci PWSZ

---

⁶ Dokumentacja dostępna do wglądu podczas wizytacji.

AS w Wałbrzychu, w tym czworo kierunku filologia (troje filologia angielska, 1 osoba – filologia niemiecka). Kadra dydaktyczna stale podnosi swoje kompetencje specjalistyczne i dydaktyczne, poprzez szkolenia wewnętrzne, np.: Dydaktyka szkoły wyższej, Jednolity System Antyplagiatowy, OMNIS; szkolenia zewnętrzne, np. projekt „Stawiamy na kształcenie praktyczne!”, finansowanego z funduszy EFS, kursy, itp. Część posiada certyfikaty specjalistyczne i uprawnienia pedagogiczne. Zajęcia w języku angielskim prowadzi 7 nauczycieli.

Tabela 9. Struktura kwalifikacji kadry dydaktycznej na kierunku filologia

Struktura kwalifikacji kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów							
Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia						
	Ogółem	z tego reprezentujących					
		dziedzina nauk humanistycznych		dziedzina nauk społecznych			
		językoznawstwo	literaturoznawstwo	nauki o polityce	pedagogika	psychologia	nauki prawne
Studia I stopnia							
• dr		1	1	2	1	1	1
• mgr ⁷		5		1			
Studia II stopnia (nie dotyczy)							

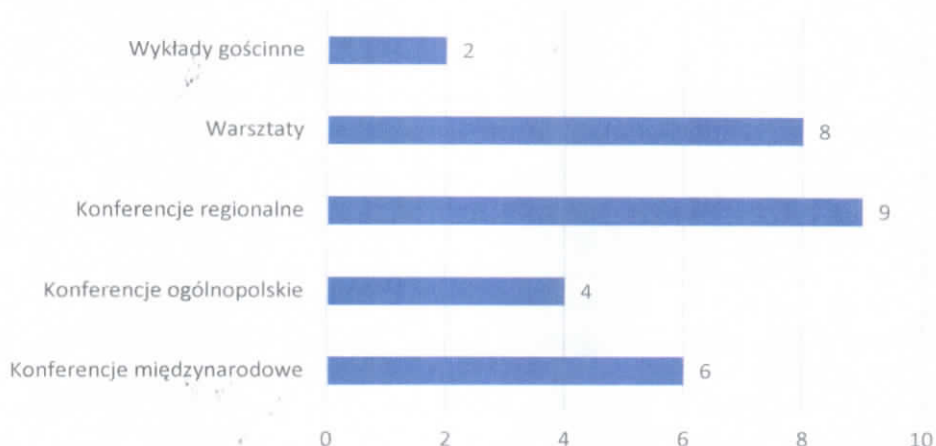
Źródło: opracowanie własne.

Oprócz działalności publikacyjnej, nauczyciele rozpowszechniają i popularyzują swoje osiągnięcia na konferencjach, festiwalach nauki, dniach kariery, prowadzą warsztaty lub prelekcje dla uczniów szkół średnich czy w ramach wykładów dla Uniwersytetu III Wieku (dorobek dydaktyczno-badawczo-organizacyjny kadry dydaktycznej - **Część III.B, zał. 4**). W latach 2015-2020 nauczyciele kierunku filologia wzięli udział w 6 konferencjach międzynarodowych, w 4 ogólnopolskich i 9 regionalnych (zarówno jako uczestnicy, jak i prelegenci – ryc. 1).

⁷ lub równorzędny.

Aktywności kadry dydaktycznej kierunku filologia

Ryc. 1. Liczba aktywności kadry kierunku filologia

Źródło: opracowanie własne.

Kadra dydaktyczna Uczelni, w tym na kierunku filologia podlega okresowej ocenie w zakresie prowadzonych zajęć oraz aktywności dydaktyczno-badawczo-organizacyjnej (przy wykorzystaniu wyników studenckich ankiet). W skali Uczelni kadra na kierunku filologia jest mobilna (dr Anna Pełczyńska, dr Ewa Rychter, dr Małgorzata Babińska, mgr Aleksandra Pawlak, mgr Paulina Płachecka, mgr Robert Pritchard, mgr Daniel Sierakowski), współpracuje z partnerami zagranicznymi (dr Ewa Rychter), a także opiekuje się studentami w środowisku wielonarodowym (mgr Daniel Sierakowski).

Do ważniejszych osiągnięć kierunku filologia można zaliczyć w ostatnich latach: organizację Międzynarodowej Konferencji CULL (2018 r.), goszczącej uczestników z całego świata z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz glottodydaktyki (publikacja ukaże się w Wydawnictwie Uniwersytetu Łódzkiego), również w konferencji udział wzięli nauczyciele PWSZ AS: dr Ewa Rychter, mgr Robert Pritchard, mgr Aleksandra Pawlak; Konferencję Ogólnopolską (2017 r.) pn. Kreatywność w edukacji, pracy i samorozwoju, podczas której referaty przedstawili: dr Anna Pełczyńska, mgr Aleksandra Pawlak oraz dwoje studentów filologii angielskiej; Konferencję regionalną - metodyczną Oxford University Press (2020), dedykowaną nauczycielom szkół podstawowych, poruszająca kwestie efektywności uczenia, w której uczestniczyli również studenci kierunku filologia (dokumentacja z działalności kadry dydaktycznej i studentów kierunku filologia do wglądu podczas wizytacji).

4.2. Kryterium stosowanym w odniesieniu do obsady zajęć na kierunku filologia jest zgodność dorobku naukowego (badawczego, dydaktycznego) i kompetencji merytorycznych nauczycieli prowadzących zajęcia z dziedzinami i dyscyplinami, z którymi te zajęcia są powiązane. Przedmioty o charakterze praktycznym prowadzą nauczyciele z doświadczeniem zdobytym poza uczelnią. Kierunek dąży do poszerzenia współpracy ze środowiskiem społeczno-gospodarczym w zakresie obsadzania specjalistycznych zajęć przez praktyków zewnętrznych, wybieranych na zasadzie zgodności ich doświadczenia zawodowego z treściami i przedmiotowymi efektami uczenia się (np. tłumacze, branża turystyczna, biznes). Aspekt ten wymaga jeszcze wypracowania odpowiednich procedur i zintensyfikowania współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

Sposób prowadzenia zajęć, doboru treści przedmiotowych i stosunku prowadzącego do studentów podlega okresowej ocenie (studenckie ankiety oceny zajęć dydaktycznych i prowadzącego oraz hospitacje).

4.3 Ośmioro nauczycieli łączy działalność dydaktyczną w Uczelni z pracą zawodową, która koreluje z profilem specjalizacyjnym kierunku filologia. W roku akademickim 2019/2020 sześćoro dydaktyków legitymuje się doświadczeniem w pracy w szkołach różnego typu i ośrodkach dydaktycznych. Dwoje

natomiast prowadzi działalność branżową związaną odpowiednio z: turystyką (przewodnik w Zamku Książ) oraz z biznesem i administracją (biznesowe kursy językowe).

W związku ze zmianą charakteru kształcenia na kierunku filologia (nowe specjalizacje) istnieje konieczność zwiększenia potencjału w tym aspekcie i poszerzenia współpracy z instytucjami o profilu działalności administracyjnej, biznesowej i turystycznej. Uczelnia dokłada starań, aby tę współpracę zintensyfikować.

4.4. W PWSZ AS obowiązuje Regulamin pracy wprowadzony zarządzeniem rektora 30/2019 z dnia 28 maja 2019 r. (do wglądu podczas wizytacji) oraz odpowiednie zapisy w Statucie. Zatrudnienie nowego pracownika odbywa się w drodze konkursu otwartego. Konkurs ogłasza rektor po stwierdzeniu potrzeby zatrudnienia i określeniu wymagań i kompetencji zawodowych niezbędnych do zatrudnienia na danym stanowisku. Informację o konkursie oraz jego wyniku wraz z uzasadnieniem udostępnia się w zakładce BIP na stronie internetowej Uczelni, ministra oraz ministra nadzorującego Uczelnię w terminie 30 dni, odpowiednio przed konkursem i po jego zakończeniu. Informację o konkursie udostępnia się także w języku angielskim na stronach internetowych Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców, przeznaczonym do publikacji ofert pracy dla naukowców, w terminie 30 dni przed konkursem.

Ogłoszenie o konkursie na dane stanowisko powinno zawierać w szczególności:

- określenie szczegółowych wymagań stawianych kandydatowi w zakresie jego kwalifikacji naukowych, dydaktycznych i zawodowych umożliwiających realizację powierzonych zadań;
- wykaz wymaganych dokumentów oraz miejsce i termin ich złożenia;
- termin rozstrzygnięcia konkursu;
- formę zatrudnienia i wymiar czasu pracy;
- wymóg zatrudnienia w podstawowy miejscu pracy.

Ocenę kandydatów przeprowadza komisja konkursowa, którą powołuje rektor (od trzech do pięciu osób), a jej przewodniczącym jest prorektor ds. dydaktycznych i studenckich. Komisja konkursowa rozpatruje kandydatury zgłoszone na konkurs po zapoznaniu się ze złożonymi dokumentami. Komisja może przeprowadzać rozmowy z wybranymi kandydatami. Po dokonaniu tych czynności komisja konkursowa zamyka konkurs. Komisja konkursowa przedstawia rektorowi pisemną opinię, w której rekomenduje kandydata do zatrudnienia lub stwierdza, że żaden z kandydatów nie spełnia stawianych wymagań. W przypadku niezgłoszenia się kandydatów na konkurs, rektor zamyka konkurs. Decyzję o zatrudnieniu podejmuje rektor. Wyniki ogłasza się poprzez opublikowanie imienia i nazwiska osoby, która wygrała konkurs - wraz z uzasadnieniem. Nawiązanie stosunku pracy następuje na podstawie umowy o pracę.

W Uczelni działa Uczelniana Komisja ds. oceny nauczycieli, w której skład wchodzi przedstawiciel Samorządu Studenckiego. W ocenie nauczyciela akademickiego uwzględnia się następujące elementy: 1) działalność dydaktyczną i edukacyjną; 2) działalność naukową; 3) działalność organizacyjną; 4) wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych; 5) studencką ocenę prowadzonych zajęć; 6) ocenę terminowości wpisywania ocen do systemu OMNIS oraz składania protokołów po sesji egzaminacyjnej; 7) ocenę dyrektora lub zastępcy dyrektora Instytutu, do którego przypisany jest nauczyciel akademicki; 8) podnoszenie kwalifikacji zawodowych (Zarządzenie 90/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r. – do wglądu podczas wizytacji). Wyniki przeprowadzonych ankiet przedstawiane są nauczycielowi wraz z rekomendacjami dalszego rozwoju. Ponadto przeprowadzane są ankiety wśród studentów, których opinie zebrane i opracowane przez Uczelniany Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia przedstawiane są na spotkaniach z dyrektorami oraz na Senacie.

4.5. Instrumentami systemu wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego i naukowego (badawczego) są m.in.: granty wewnętrzne wprowadzone w 2012 r., możliwość obniżenia pensum dydaktycznego, przy wykazaniu określonej liczby punktowanych publikacji, ułatwienie pracownikom awansu naukowego poprzez możliwość bezpłatnego wydawania artykułów i książek w wydawnictwach punktowanych oraz w Wydawnictwie Uczelnianym PWSZ AS, dofinansowywanie konferencji naukowych, pomoc organizacyjna w przygotowywaniu wniosków o granty zewnętrzne oraz niski, 15% narzut ich obsługi, dofinansowanie wyjazdów na konferencje i sympozja naukowe, możliwość

organizowania konferencji, pomoc w pozyskiwaniu środków na realizację projektów badawczych oraz dofinansowywanie przewodów doktorskich i habilitacyjnych (dr W. Sęczyk – monografia habilitacyjna).

System motywowania obejmuje także nagrody rektora dla wyróżniających się nauczycieli akademickich pełniących funkcje uczelniane lub instytutowe oraz za osiągnięcia naukowe (badawcze), dydaktyczne lub organizacyjne. W roku akademickim 2018/2019 nagrody rektora otrzymało troje nauczycieli akademickich kierunku filologia (dr Ewa Rychter, mgr Aleksandra Pawlak i mgr Robert Pritchard). Ocena osiągnięć naukowych uwzględnia publikacje, udział w konferencjach naukowych, ubieganie się o granty i uczestnictwo w ich realizacji. W ocenie dydaktycznej brane są pod uwagę działania na rzecz podniesienia kompetencji metodycznych i popularyzacja nauki. W działalności organizacyjnej wśród kryteriów oceny znajduje się aktywność nauczycieli na rzecz promocji Uczelni i kierunku studiów.

4.6. Kształcenie służące osiągnięciu efektów uczenia, zgodne ze standardem kształcenia nauczycieli, prowadzone jest przez nauczycieli akademickich, którzy posiadają kompetencje zawodowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć: nauczyciele praktycy, pedagog i psycholog.

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Większość nauczycieli (12 osób) na kierunku filologia jest zatrudniona w Uczelni w podstawowym miejscu pracy, pięcioro z nich to absolwenci PWSZ AS w Wałbrzychu.

W latach 2013–2016 PWSZ AS, jako jedyna Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, posiadała certyfikaty ECTS Label oraz Diploma Supplement Label.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Załącznik nr 6 (**Część III.B., zał. 6**) szczegółowo opisuje infrastrukturę budynków i zasoby edukacyjne, w tym biblioteczne, które są wykorzystywane do realizacji zajęć i obsługi studenta kierunku filologia. Zajęcia realizowane są w dwóch budynkach, zlokalizowanych przy ul. Zamkowej 4 (bud. A - powierzchnia użytkowa 3.316 m²) oraz Piotra Skargi 14a (bud. B - powierzchnia użytkowa 4 660 m²). Pierwszy gmach to dawny Pałac Czetrtritzów – budynek reprezentacyjny (zabytkowy) – zapewnia komfortowe warunki pracy dydaktycznej (tu właśnie znajduje się multimedialna pracownia języków obcych) oraz pełną obsługę administracyjną. W drugim budynku dydaktycznym mieszczą się pracownie i laboratoria, w którym realizowane są przede wszystkim zajęcia o charakterze praktycznym. Jest on dostosowany dla użytkowników niepełnosprawnych.

Wszystkie sale wykładowe wyposażone są w sprzęt nagłośnieniowy, komputery, projektory, rzutniki pisma oraz w nowoczesne tablice multimedialne. W salach ćwiczeniowych znajduje się sprzęt audiowizualny (telewizory plazmowe 42”), odtwarzacze video, DVD, komputery, ekrany projekcyjne i rzutniki. Uczelnia dysponuje czterema nowoczesnymi pracowniami komputerowymi (łącznie 98 stanowisk z dostępem do Internetu), zapewniającymi pełną realizację treści kształcenia, w tym naukę języków obcych.

W czerwcu 2011 r. została oddana do użytkowania nowo wybudowana nowoczesna sala audiowizualna *Auditorium Novum* (powierzchnia użytkowa – 499 m²) na 350 miejsc siedzących, wyposażona w nowoczesny sprzęt multimedialny, m.in. ekran wielkoformatowy, tablicę interaktywną, system nagłośnieniowy, elektroniczny system sterowania zintegrowanego umożliwiający swobodne zaprogramowanie sekwencji zdarzeń.

Do dyspozycji studentów (w tym także zagranicznych realizujących część studiów w ramach Programu ERASMUS+), na terenie kampusu został oddany Dom Studenta „AS” z 65 miejscami w pokojach 1 i 2, 3 – osobowych, wyposażony w zaplecze socjalne (kuchnia, pralnia, itp.) oraz dostęp do Internetu⁸.

---

⁸ Szczegółowe informacje dotyczące infrastruktury zawarte w załączniku Część III. B, zał. 6: Opis infrastruktury Uczelni.

5.2. Praktyki zawodowe studentów kierunku filologia odbywają się w różnych firmach i instytucjach (odpowiednio do wybranej przez nich specjalizacji) będących w kręgu zainteresowań studentów. Przeważają obecnie jeszcze szkoły podstawowe (II i III r. specjalizacji nauczycielskiej), w mniejszym stopniu są to podmioty z branży administracyjnej, biznesowej i turystycznej (np. NSK Steering Systems Europe, Polska Sp. z o.o., Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze Victoria S.A., Zamek Książ, „Stara Kopalnia” Centrum Nauki i Sztuki w Wałbrzychu, AE Lektor – tłumaczenia). Przywołane podmioty stwarzają studentom dobre i bardzo dobre warunki realizacji zadań zawodowych (stanowisko pracy, dostęp do nowoczesnego sprzętu i wsparcie opiekuna zakładowego). Stan infrastruktury i wyposażenie instytucji są monitorowane na bieżąco dzięki m.in. hospitacjom praktyk zawodowych.

5.3. Pracownicy i studenci mają dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej. Komputery w pracowniach komputerowych i w bibliotece podpięte są do studenckich sieci. W 2019 r. na potrzeby studentów kierunku filologia w bud. A utworzona została multimedialna pracownia języków obcych, wyposażona w 24 stanowiska dla studentów, składające się z biurka, pulpitu, słuchawek, mikrofonu oraz pulpitu (tabletu) dla osoby prowadzącej zajęcia. Centralny system sterowania pracownią stanowi komputerowa jednostka centralna, która posiada wbudowaną nagrywarkę DVD oraz wejścia USB. Integralną część pracowni stanowi moduł do sterowania 24-ścieżkowym rejestratorem dźwięku. Stwarza to możliwość jednoczesnego zapisu i odtwarzania 24 ścieżek dźwiękowych, dla każdego pulpitu studenta niezależnie. Ta praktyczna funkcja wykorzystywana jest przez nauczycieli do rejestracji głosu studenta i jego późniejszego odtworzenia. Ma to głównie zastosowanie przy treningach wymowy, które mogą być prowadzone z jednym studentem lub grupą (2,3 lub więcej osób) jednocześnie. Studenci mogą również prowadzić konwersacje między sobą. Nowoczesne oprogramowanie w pracowni językowej daje swobodę sterowania funkcjami pracowni w technologii bezprzewodowej. Wszystkie aplikacje obsługiwane się na monitorze dotykowym, a sam program pozwala dostosować funkcje do potrzeb całej grupy. W pracowni znajduje się tablica interaktywna, która pozwala na użytkowanie zaraz po podłączeniu do komputera oraz projektora. Tablica może być również użytkowana jako tradycyjna tablica suchościeralna.

5.4. Uczelnia posiada sprzęt przeznaczony na zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami warunków do udziału w kształceniu. Sprzęty zlokalizowane są w Bibliotece Uczelnianej (z możliwością wypożyczenia niektórych z nich), tj.: czytniki e-booków, dyktafony, odtwarzacze książek mówionych (posiadają wbudowaną kartę Wi-Fi zapewniającą bezprzewodowy dostęp do Internetu. Pozwala to na korzystanie z zasobów bibliotek cyfrowych, słuchania radia internetowego, itp.), udźwiękowione lupy elektroniczne, lupy cyfrowe, powiększalniki, folia powiększająca A4 z ramką, specjalistyczna klawiatura komputerowa (wyposażona w duże klawisze z wyraźnym, kontrastującym nadrukiem), specjalistyczna mysz komputerowa typu trackball (przeznaczona dla osób, u których występują problemy motoryczne), bezprzewodowy przycisk do komputerów i tabletów (zapewnia osobom niepełnosprawnym ruchowo i osobom z problemami motorycznymi wygodny dostęp do komputerów i tabletów).

Budynek przy ul. P. Skargi 14a dostosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (np. winda), natomiast budynek zabytkowy przy ul. Zamkowej 4, pomimo wielu podejmowanych prób (dokumentacja do wglądu podczas wizytacji), nie spełnia tego kryterium. Przy planowaniu zajęć uwzględnia się liczbę osób i rodzaj niepełnosprawności.

Do dyspozycji studentów są również dwa infokioski, które zlokalizowane są w dwóch budynkach dydaktycznych.

5.5. Infrastruktura i zasoby (w tym: oprogramowania specjalistyczne i materiały dydaktyczne) są w pewnym zakresie także otwarte dla studentów do realizacji zadań w ramach pracy własnej (komputery w bibliotece, sale dydaktyczne i pracownie do realizacji działań kół naukowych oraz do pracy indywidualnej pod opieką pracownika instytutu).

5.6. Biblioteka PWSZ w Wałbrzychu (wypożyczalnia książek, czytelnia ogólna i czytelnia czasopism oraz dział opracowań) posiada bogaty księgozbiór o charakterze ogólnym, obejmujący literaturę z nauk podstawowych oraz o charakterze szczegółowym, odnoszącym się do dziedzin i dyscyplin, do których przypisane są kierunki studiów, w tym filologia. Licencjonowane zasoby elektroniczne stanowią cenne uzupełnienie zbiorów drukowanych i są dostępne w sieci komputerowej Uczelni. W ramach Wirtualnej

Biblioteki Nauki oraz innych platform dostępowych przez sieć IP (np. Academica, IBUK, LEX). Biblioteka gwarantuje powszechny i bezpłatny dostęp do najważniejszych publikacji naukowych w języku polskim i angielskim, we wszystkich dziedzinach wiedzy i specjalnościach naukowych. W grudniu 2019 r. Uczelnia wykupiła dostęp do bazy EBSCO.

Ponadto istnieje możliwość korzystania ze zbiorów dolnośląskich bibliotek akademickich poprzez zasoby Konsorcjum Dolnośląskich Bibliotek Cyfrowych, do którego PWSZ w Wałbrzychu przystąpiła w 2008 r.

W Bibliotece dostępne są: stanowiska komputerowe (21 szt.) z dostępem do Internetu, skanery z oprogramowaniem OCR (2 szt.), drukarka, urządzenie kserograficzne, ploter.

Dostęp do poszczególnych publikacji (książek i czasopism branżowych) jest na bieżąco aktualizowany zgodnie z potrzebami studentów i wykładowców (wskazanych m.in. w sylabusach poszczególnych przedmiotów, zamówieniach zbiorowych i indywidualnych). Biblioteka Uczelniana w znacznym stopniu zaktualizowała i uzupełniła swoje zbiory dzięki wsparciu finansowemu w ramach ministerialnego programu „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości”, którego PWSZ w Wałbrzychu była dwukrotnym beneficjentem.

Biblioteka stwarza również możliwość wypożyczenia gier edukacyjnych w języku angielskim na potrzeby prowadzenia atrakcyjnych zajęć ze studentami: Learning Battle Cards, Karty add...ing, Values Poker – gra w wartości, Lumico – emocje, relacje, reakcje i zasoby, LockLuck. Ponadto Uczelnia dysponuje w swoich zasobach bibliotecznych *Wielkim multimedialnym słownikiem polsko-angielskim i angielsko-polskim* (słownik w wersji na pendrive). PWSZ AS posiada również wykupiony dostęp do *Wielkiego słownika angielsko-polskiego i polsko-angielskiego PWN* w internetowym serwisie IBUK (pakiet na 20 jednoczesnychostępów).

5.7. Uwagi i propozycje doskonalenia zasobów bazy dydaktycznej i naukowej (badawczej) interesariusze wewnątrzni (wykładowcy) zgłaszane są na bieżąco, w miarę potrzeb i oczekiwań podczas spotkań instytutowych, KZZJK, szkoleń wewnętrznych (Dydaktyka szkoły wyższej). Oceny zasobów bazy dydaktycznej i bibliotecznej dokonują także studenci w corocznych ankietach ewaluacyjnych, wyniki, których są przedstawiane i omawiane podczas Senatu, a następnie wykorzystane mogą być do prac KZZJK.

5.8. Nauczyciele prowadzący zajęcia dla studentów specjalizacji nauczycielskiej wykorzystują infrastrukturę Uczelni, która w pełni pozwala zrealizować efekty uczenia się, zgodne ze standardem kształcenia nauczycieli.

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

PWSZ AS w Wałbrzychu była dwukrotnie beneficjentem ministerialnego programu „Wsparcie rozwoju kształcenia na profilu praktycznym w publicznych uczelniach zawodowych” (2018 r. i 2019 r.).

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest jednym z kluczowych aspektów kształcenia praktycznego. Kierunek filologia stara się rozwijać tę współpracę na poziomie zapewniającym odpowiednią, jakość programu studiów i dobre przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi dotyczy takich elementów, jak: wsparcie w konstrukcji programu studiów, praktyk zawodowych, wspólnych projektów (PO WER) oraz uczestnictwo pracodawców w KZZJK. Formalną formą współpracy są: umowy o współpracy, dotyczące m. in. organizacji wyjazdów studyjnych i praktyk zawodowych. Wśród szczególnie istotnych dla kierunku filologia umów, jakie zostały podpisane, tylko w ostatnich 3 latach, znajdują się porozumienia z: Toyota Manufacturing Poland Sp. z o.o., Fundacja Edukacji Europejskiej, Urząd Miejski w Wałbrzychu, Centrum Nauki i Sztuki „Stała Kopalnia” w Wałbrzychu, Mando Corporation Poland Sp. z o.o. w Wałbrzychu, Klaster Edukacyjny „INVEST in EDU”, NSK Steering Systems Europe (Polska) Sp. z o.o. w Wałbrzychu, RONAL Polska Sp. z o.o. w Wałbrzychu, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne - Oddział Wałbrzych, Lean Management Consulting Group (Wrocław), Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Szczawnie-Zdroju (12.02.2018), PKP Intercity, Zespół Szkół w Żarowie, Publiczna Szkoła Zawodowa nr 2 im. Orła Białego w Wałbrzychu, Zespół Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Szczawnie Zdroju,

Zespół Szkół Politechnicznych „Energetyk” w Wałbrzychu, AE Lektor Szkoła Języków Obcych w Wałbrzychu, Zamek Książ w Wałbrzychu.

Przykładami wpływu opinii interesariuszy zewnętrznych na program i sposoby kształcenia, na kierunku filologia są m.in.:

- zorganizowanie multimedialnej pracowni języków obcych: przeznaczonej do odtwarzania scen sytuacyjnych (filmy, prezentacje multimedialne, teksty ze słuchu), ułatwiających studentom przeanalizowanie określonych zachowań społecznych w konkretnych sytuacjach, co pozwoli na ich lepsze zrozumienie i wyciągnięcie praktycznych wniosków. Pożądanymi efektami pracy ze studentami będzie rozwijanie kompetencji społecznych związanych z dokonywaniem realnej oceny siebie i swoich możliwości oraz umiejętności rozwiązywania problemów i wyciągania wniosków, efektywnego pozyskiwania i organizowania informacji, efektywnego słuchania oraz porozumiewania się w formie ustnej i pisemnej w języku ojczystym i w języku angielskim;

- zakup materiałów dydaktycznych, rozwijających kompetencje społeczne, związane z dokonywaniem realnej oceny siebie i swoich możliwości oraz umiejętności rozwiązywania problemów i wyciągania wniosków, efektywnego pozyskiwania i organizowania informacji, efektywnego słuchania oraz porozumiewania się w formie ustnej i pisemnej w języku ojczystym i w języku angielskim.

Biuro Karier inicjuje współpracę z różnymi instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego poprzez m.in. udział pracodawców w corocznych targach pracy w Uczelni (2019 r., 2020 r.), konsekwencją czego jest systematyczne pozyskiwanie nowych praktykodawców oraz otworzenie rynku pracy dla absolwentów.

6.2. By ułatwić absolwentom kierunku filologia odnalezienie się na rynku pracy, systematycznie są (od 2017 r.) zbierane i analizowane opinie interesariuszy zewnętrznych na temat programu studiów oraz oczekiwanych jego efektów w postaci umiejętności absolwentów kierunku filologia. Ankiety wypełniane są przez instytucje, przyjmujące studentów na praktyki zawodowe po każdej ich realizacji. W 2018 r. w Uczelni wprowadzono także tzw. ankiety eksperckie. Zebrane opinie są systematycznie wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości kształcenia, omawiane podczas zebrań z pracownikami i studentami, posiedzeń KZZJK, UZOJK, i Senatu. W przypadku nowych specjalizacji: biznesowej i turystycznej, współpraca z podmiotami zewnętrznymi wymaga jeszcze zintensyfikowania działań i stworzenia szerszej bazy interesariuszy zewnętrznych. Mają temu służyć m.in. organizowane Dni Kariery, targi pracy i staży, wykłady przedstawicieli pracodawców, organizacja praktycznych warsztatów. Szczegółowe informacje i dokumentacja dotycząca współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (umowy, kwestionariusze ankiet, sprawozdania, fotodokumentacja, itp.) do wglądu podczas wizytacji.

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Nowatorskim rozwiązaniem w Uczelni stały się wprowadzone ankiety eksperckie, których wyniki są wykorzystywane przy modyfikacjach programów studiów.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Z uwagi na specyfikę kierunku filologia umiędzynarodowienie procesu kształcenia ma kluczowe znaczenie dla konstrukcji programu studiów i procesu kształcenia, które modyfikowane są w taki sposób, by zapewnić kompatybilność z programami kierunków, funkcjonujących na europejskich uczelniach i tym samym umożliwić mobilność studentów i kadry dydaktycznej, przede wszystkim w ramach programu Erasmus+ (od roku akademickiego 2014/2015 - 21 studentów i 13 nauczycieli). Jednocześnie kierunek (przedmioty prowadzone w języku angielskim – tabela 6) stwarza możliwość realizacji przedmiotów PWSZ AS przez studentów zagranicznych. Od roku akademickiego 2014/2015 z możliwości tej skorzystało 33 cudzoziemców, co może świadczyć o pewnej atrakcyjności programu studiów, biorąc pod uwagę regionalny charakter PWSZ AS w Wałbrzychu.

Również kadra dydaktyczna kierunku filologia, w skali Uczelni, znacząco angażuje się w wielorakie inicjatywy związane z wymianą międzynarodową (program Erasmus+, konferencje międzynarodowe, wykłady w uczelniach zagranicznych, jak i organizacja wykładów gościnnych dla zagranicznych wykładowców⁹), co sprzyja wymianie doświadczeń i ma wpływ na doskonalenie metod i koncepcji kształcenia oraz rozwój kierunku.

7.2. Na kierunku filologia ponad 80% przedmiotów prowadzona jest w języku angielskim, w tym te wspomagające przygotowanie pisemnej pracy dyplomowej w języku angielskim. W roku akademickim 2018/2019 wprowadzony został przedmiot pn. *Wprowadzenie do akwizycji języków obcych*, którego celem jest m.in. rozwijanie strategii uczenia się języka obcego, co również ma wzmocnić proces umiędzynarodowienia. Kolejnym przykładem wpływu umiędzynarodowienia na program studiów są treści interkulturowe, wzbogacające kształcenie (np. Komunikacja społeczna, Słownictwo, Konwersacje, Pisanie, Komunikacja międzykulturowa w biznesie, Kultura krajów angielskiego obszaru językowego).

7.3. Studenci kierunku filologia ze względu na jego specyfikę są przygotowani do uczenia się oraz rozwijania swoich kompetencji językowych w języku angielskim. Sposoby weryfikacji tych umiejętności opisane są w kartach przedmiotów (sylabusach) i podlegają ocenie w skali przyjętej w Uczelni.

7.4. Oferta mobilności dla studentów i wykładowców obejmuje możliwość realizacji wyjazdu (przejazdu) do (z) 15 ośrodków w 12 europejskich krajach (wykaz uczelni partnerskich dla kierunku filologia - tabela). Jednakże studenci filologii najczęściej wybierają możliwość realizacji studiów w uczelniach: Polytechnic Institute of Braganca w Portugalii (9 wyjazdów), czy Ondokuz Mayis University w Turcji i Jan Evangelista Purkyně University in Usti nad Labem w Republice Czeskiej (po 2 wyjazdy). Praktyki są najczęściej realizowane w Szkocji - Frederic Chopin Polish Centre in Edinburg (6 wyjazdów) oraz w szkole w Hiszpanii - IES LUIS SEOANE (2 wyjazdy). Najwięcej cudzoziemców przyjeżdża do PWSZ z Ondokuz Mayis University w Turcji (29 przyjazdów na studia) oraz z Polytechnic Institute of Braganca w Portugalii (4 przyjazdy na studia i 1 przyjazd na praktykę).

7.5. Mimo iż wykładowcy filologii prowadzili zajęcia w partnerskich uczelniach w Austrii, Grecji, Niemczech, Portugalii, Rumunii, Turcji czy na Litwie, udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć w wałbrzyskiej uczelni ogranicza się do przyjazdu 5 wykładowców z Ondokuz Mayis University w Turcji (liczba uczestników wymiany międzynarodowej – **Część III.B., zał. 15**).

7.6. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów i pracowników poprzez raporty, monitorowane na bieżąco przez koordynatora programu Erasmus+, który podejmuje stosowne działania doskonalące w przypadku wystąpienia nieścisłości i problemów. Wyniki wspomnianych raportów, nie zawsze tylko pozytywne, wpływają na podejmowanie działań doskonalących, np. aktualizacja i terminowe zamieszczanie informacji, katalogów ECTS, formularzy i druków, broszur typu „krok po kroku” na stronach internetowych, w social mediach, w newsletterze i w innych serwisach dla studentów; organizacja i udział w wydarzeniach w celu dzielenia się wiedzą, podnoszenia kompetencji m.in. pracowników odpowiedzialnych za umiędzynarodowienie (Konferencja regionalna programu Erasmus+, seminarium „Impact of Erasmus+ on internationalisation of HEI and VET institutions. Promoting best practices in Impact & Dissemination”).

Innym narzędziem wspomagającym monitorowanie i ocenę umiędzynarodowienia procesu kształcenia są tzw. wizyty monitoringowe w celu dostosowania, czy też poprawy jakości realizowanej mobilności.

Pomimo wielu podejmowanych działań wpierających proces umiędzynarodowienia w Uczelni (np. dodatkowe finansowanie zagranicznej mobilności studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, udzielanie wsparcia językowego studentom uczestniczącym w mobilności dzięki tzw. Online Linguistic Support (OLS), realizację tzw. wizyt przygotowawczych, wsparcie mentorów kierunkowych, wprowadzenie mobilności, jako elementu oceny wykładowców,

---

⁹ wykład profesora Williego van Peera z Uniwersytetu w Monachium oraz prof. Petra Chalupského z Uniwersytetu Karola w Pradze

organizację Erasmus Day, Orientation Week, Dnia Kariery, itp.) nie wpłynęło to w znaczący sposób na zwiększenie liczby beneficjentów tej działalności.

Dodatkowe informacje, które jednostka uznaje za ważne dla oceny tego kryterium:

Nawiązanie współpracy międzykontynentalnej z uczelnią Cape Breton University w Kanadzie, która ma na celu wymianę studentów i wykładowców filologii. Miasto Cape Breton jest miastem partnerskim Wałbrzycha.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. W zależności od potrzeb studenci kierunku filologia mogą liczyć na różne formy wsparcia dydaktycznego, organizacyjnego i administracyjnego (o czym szerzej w pkt. 8.2). Koncepcja i organizacja procesu kształcenia ukierunkowane są na studenta i jego wielostronny rozwój.

W celu przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego oraz dla zwiększenia dostępu osób z niepełnosprawnościami w 2011 r. powołane zostało stanowisko pełnomocnika rektora ds. osób niepełnosprawnych, które obecnie pełni dr Małgorzata Radyńska. Nadrzędnym celem działalności pełnomocnika jest umożliwienie studentom z niepełnosprawnościami pełnego uczestnictwa w procesie dydaktycznym oraz życiu społecznym, naukowym oraz kulturalnym. Uczelnia podejmuje działania na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. W tym celu likwidowane są bariery architektoniczne, informacyjne, komunikacyjne oraz psychologiczne, utrudniające studiowanie w PWSZ AS. Narzędzia ułatwiające pracę osobom z niepełnosprawnościami zostały już opisane w kryterium 7. Już teraz do potrzeb osób z niepełnosprawnościami została dostosowana strona internetowa Uczelni. Studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o dostosowanie sposobu organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego, w tym warunków odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności (np. poprzez indywidualizację toku studiów, indywidualnych terminów zaliczeń i egzaminów, wydłużenie czasu zaliczenia, egzaminu).

Uczelnia wspiera studentów również w zakresie pomocy materialnej. Zasady przyznawania pomocy materialnej dla studentów PWSZ AS w Wałbrzychu reguluje corocznie zarządzenie rektora. W ramach pomocy materialnej studenci mogą ubiegać się o następujące świadczenia: stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora, zapomogę. Świadczenia pomocy materialnej przyznawane są na pisemny wniosek studenta przez Uczelnianą Komisję Stypendialną, w składzie, której zdecydowaną większość stanowią studenci.

W roku akademickim 2019/2020 i odpowiednio w 2018/2019 liczba stypendiów dla studentów kierunku filologia wynosiła: stypendium rektora dla najlepszych studentów - 8 (7), stypendium socjalne - 6 (12), zwiększone stypendium socjalnego z tytułu zamieszkania - 2 (2), stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych - 2 (3) oraz w roku akademickim 2018/2019 przyznano 1 zapomogę.

8.2. Na I roku studiów organizowane są spotkania informacyjne dla studentów w celu wprowadzenia ich w system studiów i przekazanie informacji na temat procesu kształcenia oraz możliwych form aktywności i wsparcia (z opiekunami kierunkowymi, Samorządem Studenckim, pracownikami DNiSS - Orientation Week).

Uczelnia oferuje również wsparcie w sytuacjach niestandardowych, wymagających indywidualnego podejścia w związku ze specjalnymi potrzebami studentów lub mających związek z pojawieniem się określonych grup problemów. W każdym tygodniu studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu z prorektorem ds. dydaktycznych i studenckich w ramach regularnych dyżurów.

Wsparcie dyrektora, a przede wszystkim zastępcy dyrektora dotyczy szeroko pojętych spraw studenckich typu: relacje student-nauczyciel, student-student, przepływu informacji, mediacji, wsparcia emocjonalnego. W sprawach organizacyjnych duże wsparcie studenci mogą otrzymać również od opiekunów lat.

Wszyscy studenci mają zapewniony indywidualny kontakt z nauczycielami prowadzącymi zajęcia w ramach obowiązkowych konsultacji (min. 1 godz. tygodniowo).

Praktyki zawodowe dla bardziej efektywnego nadzoru odbywają się pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych i koordynatora praktyk zawodowych.

DNiSS wspiera studentów we wszystkich wskazanych wyżej aspektach, tj.: przekazuje informacje dotyczące toku studiów oraz spraw studenckich, w tym różnorodnych form wsparcia (pomoc materialna, praktyki, konsultacje, formularze dokumentów, bieżące informacje, program Erasmus+, projekty unijne), które są również udostępniane na stronie internetowej Uczelni w tematycznych zakładkach bądź też w cyklicznie ukazującym się newsletter dla studenta oraz broszurze „Krok po kroku”. Wsparcie DNiSS odnosi się ponadto do prowadzenia dokumentacji przebiegu toku studiów, teczek akt osobowych studentów, obsługi programu eOrdo i elektronicznego indeksu studenta tzw. system OMNIS, personalizacja elektronicznej legitymacji studenckiej); prowadzenia biura karier, koordynacji i obsługi współpracy międzynarodowej uczelni, w tym przygotowywanie wyjazdów studentów w celu odbywania części studiów lub realizacji praktyk za granicą oraz monitorowanie pobytów studentów w uczelniach i instytucjach zagranicznych.

Wsparcie dotyczące korzystania z zasobów bibliotecznych udzielane jest w toku przysposobienia bibliotecznego instruującego w jaki sposób korzystać z zasobów on-line oraz tradycyjnych. Studenci przechodzą także szkolenia z bhp oraz prawa autorskiego i własności intelektualnej.

8.3. Formy wsparcia:

a) krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Uczelnia wspiera finansowo krajową i międzynarodową mobilność studentów, którzy chcą np. wyjechać do uczelni partnerskiej na studia (w ramach Erasmus +), uczestniczyć w targach, warsztatach itp. W zakresie mobilności studenci otrzymują wsparcie ze strony koordynatorów (uczelniany koordynator programu Erasmus+, uczelniany koordynator ECTS, instytucjowi koordynatorzy ECTS) oraz mentorów, którzy zapewniają pomoc przyjeżdżającym studentom.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne i uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów np. corocznie, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (tzw. program PO WER) pozyskiwane są dodatkowe fundusze w celu realizacji wyjazdów na studia i praktyki w ramach programu Erasmus+ studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Dodatkowo studenci - uczestnicy mobilności, otrzymują stosowne wsparcie językowe dzięki tzw. Online Linguistic Support (OLS). Jest to narzędzie oceny kompetencji językowych i doskonalenia znajomości języków obcych dla uczestników mobilności długoterminowej w programie Erasmus+ (sektory: kształcenie i szkolenia zawodowe, młodzież i szkolnictwo wyższe). OLS jest obowiązkowy do stosowania dla mobilności studentów, dla których językiem wykładowym (studia)/roboczym (praktyki) jest m.in.: angielski, czeski, grecki, hiszpański, niemiecki, portugalski lub włoski.

b) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

W ramach koncepcji kształcenia na kierunku filologia, wszystkim studentom stwarzane są możliwości zdobywania cennych na rynku pracy kompetencji. Studentom oferowane są m.in. kursy i szkolenia w ramach oferty Biura Karier, podczas których studenci mają możliwość rozwijania praktycznych umiejętności z zakresu m.in.: autoprezentacji, przedsiębiorczości, zarządzania zespołami ludzkimi, komunikowania się, umiejętności interpersonalnych, społecznej odpowiedzialności biznesu itp. Do zrealizowanych przez Biuro Karier działań w ostatnich dwóch latach można zaliczyć:

- *Nauczyciel XXI wieku - Prezentacje innowacyjnych form nauczania* (dedykowane studentom prowadzonej jeszcze specjalizacji nauczycielskiej);
- realizacja projektu pilotażowych praktyk zawodowych (projekt MNiSW oraz PO WER) w ramach I naboru;
- konsultacje zawodowe organizowane w Uczelni w trakcie corocznych Dni Kariery;
- *Start w przedsiębiorczość* - warsztaty zorganizowane przez Fundusz Regionu Wałbrzyskiego;
- *targi pracy, praktyk i staży* z udziałem przedstawicieli pracodawców regionu.

c) aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości Uczelnia wspiera działalność sportową studentów, prężnie działa AZS, a nasi studenci zdobywają prestiżowe nagrody i osiągają wysokie wyniki w dyscyplinach sportowych indywidualnych

i zespołowych na krajowych, jak i międzynarodowych arenach sportowych. Na przykład w ostatnich latach były to: 2. miejsce drużynowo, 3. miejsce w deblu i 3. miejsce indywidualnie w tenisie stołowym mężczyzn, Zagrzeb 2016; 1. miejsce drużynowo, 1. i 2. miejsce indywidualnie, 1. i 3. miejsce w deblu w tenisie stołowym mężczyzn, Ołomuniec 2017. Obecnie największym sportowym sukcesem Uczelni jest ekstraklasowa kobieca drużyna piłki nożnej.

Do większego angażowania się studentów w proces uczenia się, a także działalność organizacyjną i naukową skłaniają także nagrody, w tym coroczne nagrody Rektora PWSZ AS (za wyniki w nauce, aktywność na rzecz Uczelni, najlepsze prace dyplomowe – wręczane podczas Dyplomatorium), a także nagroda pn. „Najlepszy Dyplom Roku” przyznawana przez Urząd Województwa Dolnośląskiego (tradycyjnie wręczana podczas inauguracji roku akademickiego). Motywując studentów do osiągania coraz lepszych wyników uczenia się oraz rozwoju zawodowego ofertę na kierunku filologia poszerzamy m.in. o: wizyty studyjne, spotkania z praktykami, udział w warsztatach, konferencjach. Studenci, którzy uzyskują bardzo dobre wyniki w nauce oraz są zaangażowani w życie Uczelni mają możliwość corocznego aplikowania o stypendia naukowe (stypendium rektora) oraz stypendia Prezydenta Miasta Wałbrzycha. Wśród beneficjentów tego ostatniego w 2018 r. znalazła się m. in. studentka kierunku filologia Zuzanna Raciniewska.

8.4. Jedną z form motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz wsparcia studentów wybitnych jest stypendium rektora. O to stypendium może ubiegać się student, który: – zaliczył co najmniej I rok studiów na studiach pierwszego stopnia lub jest studentem studiów drugiego stopnia; zaliczył przedmioty wynikające z planu studiów danego semestru w sesji podstawowej i tym samym uzyskał wpis na semestr kolejny; nie powtarza i/lub nie będzie powtarzał żadnego z przedmiotów (tzw. deficyt) w roku akademickim, którego dotyczy wypłata stypendium; nie posiada statusu studenta powtarzającego (tzn. nie powtarza kolejny raz tego samego semestru/roku studiów); uzyskał w poprzednim roku akademickim: wyróżniające wyniki w nauce (średnią ocen co najmniej 4,20) i/lub posiada osiągnięcia naukowe lub osiągnięcia artystyczne lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym. W roku akademickim 2018/2019 stypendium rektora otrzymało 7 studentów kierunku filologia

Uczelnia wspomaga działania tych studentów, którzy chcą ubiegać się o coroczne stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dla studentów wybitnych). Formą motywowania są niewątpliwie wspomniane wyżej, tj. nagrody rektora (zwyczajowo dyplom i książka) oraz stypendia prezydenta Miasta Wałbrzycha, czy też wsparcie finansowe „Najlepszy Dyplom Roku” finansowana przez Urząd Województwa Dolnośląskiego. Sportowcy PWSZ AS w Wałbrzychu dodatkowo mogą ubiegać się o stypendia sportowe prezydenta Miasta Wałbrzycha.

8.5. Wszystkie informacje dotyczące form i zakresu wsparcia umieszczane są na stronie internetowej Uczelni, infokioskach oraz w gablotach przy poszczególnych komórkach organizacyjnych (DNiSS, sekretariat instytutu). W formie on-line student może korzystać z zakładek: informacje o planach zajęć, katalogi ECTS, programy studiów, pomoc materialna, praktyki studenckie, terminy zjazdów, a przede wszystkim z systemu OMNIS i newsletter, ukazującego się co najmniej raz w miesiącu.

8.6. Zgłaszane przez studentów skargi i wnioski są rozpatrywane na poziomie prorektora ds. dydaktycznych i studenckich, który we współpracy z odpowiednią komórką Uczelni (w zależności od charakteru tej skargi) decyduje o formie rozwiązania sprawy. Na wszystkie skargi i wnioski pisemne udzielane są odpowiedzi w tej samej formule. Rozwiązanie przypadków nietypowych, trudnych może być wspomagane przez rzecznika dyscyplinarnego ds. studenckich, jak i powołanych komisji dyscyplinarnych, w skład których wchodzi studenci. Ponadto prorektor ds. dydaktycznych i studenckich w swoich działaniach wyjaśniających może zwrócić się o pomoc do Samorządu Studenckiego.

8.7. Za obsługę administracyjną studentów odpowiedzialny jest przede wszystkim DNiSS, wspomagany działaniami sekretariatu instytutu oraz pozostałych komórek Uczelni. Zakres tej obsługi w szczególności obejmuje:

- kształcenie i tok studiów (m.in. prowadzenie dokumentacji przebiegu toku studiów, teczek akt osobowych studentów, obsługa programu eOrdo i elektronicznego indeksu studenta tzw. system OMNIS, personalizacja elektronicznej legitymacji studenckiej);

- sprawy finansowe i pomoc materialną dla studentów (opłaty za studia i przyznanie form pomocy materialnej);
- praktyki zawodowe i biuro karier (baza ofert praktyk dla studentów, prowadzenie dokumentacji i konsultacji/spotkań ze studentami realizującymi praktyki zawodowe, udostępnianie ofert pracy, wolontariatu, staży; organizowanie warsztatów, wykładów, szkoleń ułatwiających wejście na rynek pracy absolwentom oraz podnoszących ich umiejętności interpersonalne);
- rekrutację na studia;
- współpracę zagraniczną w zakresie koordynacji i obsługi współpracy międzynarodowej Uczelni, w tym przygotowywanie wyjazdów studentów w celu odbywania części studiów lub realizacji praktyk za granicą oraz monitorowanie pobytów studentów w uczelniach i instytucjach zagranicznych).

Oczekiwania i potrzeby studentów i absolwentów podlegają analizie i ocenie (ankiety studenckie), czego następstwem są wprowadzane kolejne usprawnienia dot. m.in. obsługi studentów. Przykładowo: dostosowanie godzin pracy Działu Nauczania i Spraw Studenckich do potrzeb studentów stacjonarnych i niestacjonarnych, a także osób pracujących (np. we wtorek dział jest czynny wyjątkowo dłużej); dostęp do bieżących informacji o przebiegu studiów za pośrednictwem systemu informatycznego www.info.pwsz.com.pl; dostęp do wszelkich serwisów dla studentów, elektronicznego indeksu, wirtualnej biblioteki, spraw organizacyjnych, dydaktycznych, itp. w zakładce „dla studenta” na głównej stronie internetowej uczelni; monitorowanie „przyczyn” rezygnacji ze studiów, itp.

Kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia są stale rozwijane poprzez udział w szkoleniach (wewnętrznych i zewnętrznych), seminariach, konferencjach, warsztatach, kongresach, itp. Średnio kilka razy w roku wszyscy pracownicy uczestniczą w szkoleniach krajowych lub zagranicznych w celu rozwoju kompetencji. Szkolenia dotyczą zagadnień takich jak: obsługa studentów, realizacja mobilności studentów, pomoc materialna dla studentów, obsługa systemów informatycznych (eORDO, JSA, POLON, LEX). Ponadto pracownicy należą do stowarzyszeń ogólnopolskich, skupiających praktyków związanych ze szkolnictwem wyższym – np. Stowarzyszenie PR i promocji uczelni polskich „PRom” (konferencje i warsztaty dot. sposobów komunikacji, promocji, social mediów, współpracy międzynarodowej, itp.), Stowarzyszenie „Forum Dziekanatów” (kongresy i szkolenia z zakresu obsługi, dokumentacji toku studiów, itp.).

8.8. W PWSZ AS wdrożono procedurę antydyskryminacyjną (**Część III.B., zał. 14**). Relacje między wszystkimi członkami społeczności Uczelni, w tym między przełożonymi i podwładnymi oraz między nauczycielami akademickimi a studentami, oparte powinny być na zasadzie szacunku i tolerancji oraz poszanowania godności osobistej. Uczelnia stara się zapobiegać sytuacjom związanym z przemocą i dyskryminacją wobec studentów. W związku z obecnością studentów cudzoziemców rolą koordynatorów i mentorów (kryterium 8.3) jest zgłaszanie tego typu zachowań do władz Uczelni.

8.9. Samorząd Studencki aktywnie angażuje się we wsparcie procesu kształcenia, opiniując programy studiów, pośrednicząc w komunikacji pomiędzy studentami a władzami Uczelni, a także organizując projekty o charakterze integracyjnym, promocyjnym oraz rozwojowym, takie jak np. warsztaty, imprezy klubowe, czy wydarzenia okolicznościowe. Przedstawiciele studentów biorą aktywny udział we wszystkich komisjach uczelni, są także członkami Senatu i Rady Uczelni. Samorząd ma zapewnione pomieszczenia na swoją działalność. W strukturach kierunku prowadzone jest Studenckie Koło Naukowe Tea Time, pod kierunkiem dr Anny Pełczyńskiej. SKN Tea Time organizuje inicjatywy dla społeczności uczelnianej (np. spotkanie autorskie z Joanną Lamparską, Halloween, kolędowanie w języku angielskim), jednocześnie mając możliwość uczestnictwa w wyjazdach np. konferencyjnych.

8.10. Wszystkie osoby i komórki Uczelni zaangażowane we wsparcie i motywowanie studentów w procesie kształcenia podlegają systematycznej, corocznej ocenie przy użyciu kwestionariusza ankiety ewaluacyjnej (on-line). Dodatkowym źródłem informacji są także wyniki ankiet pracodawców, odnoszące się do poziomu przygotowania studentów na wejście na rynek pracy (osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie praktyki zawodowej, jak i tych osiągniętych na każdym etapie kształcenia).

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1 PWSZ AS posiada własną stronę internetową www.pwsz.com.pl Stanowi ona źródło informacji nie tylko dla kandydatów na studia, ale i ich rodziców, jak i studentów oraz pracowników. Na stronie głównej, obok aktualności, są dostępne tzw. strefy („Dla studenta”, „Dla kandydata”, „Uczelnia”, „Biblioteka Uczelniana”, „Biuro Karier”, „Program Erasmus+”, „Fundusze Europejskie”, „Uniwersytet Trzeciego Wieku”), które nawigują do poszukiwanych treści, ujętych w formie zakładki szczegółowych. Na stronie internetowej Uczelni są tzw. strony dedykowane: System elektronicznej informacji studenta OMNIS, newsletter dla studentów i pracowników, portale społecznościowe. Strona Uczelni dostępna jest w języku angielskim i ukraińskim (w podstawowym zakresie). W związku ze zwiększającą się liczbą kandydatów cudzoziemców istnieje potrzeba rozbudowania tego elementu. Strona internetowa jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Kolejnym źródłem informacji jest również Biuletyn Informacji Publicznej www.bip.pwsz.com.pl To tu upubliczniane są m.in.: Statut, uchwały Senatu, uchwały Rady Uczelni, pisma okólne rektora, zarządzenia rektora, regulaminy wewnętrzne, Strategia rozwoju Uczelni, informacja o akredytacjach i ocenach, zamówienia publiczne, kontrola zarządcza, skargi i wnioski, Inspektor Danych Osobowych. Plan studiów dla rocznika rozpoczynającego studia od roku akademickiego 2019/2020 dla kierunku filologia został zaopiniowany przez studentów oraz Senat PWSZ AS i zamieszczony na stronie BIP w zakładce: http://www.bip.pwsz.com.pl/?cid=131&bip_id=2117.

Dostęp do informacji o programie studiów filologia, warunkach jego realizacji i osiągniętych wynikach jest również możliwy dzięki informacjom udostępnianym drogą tradycyjną: informatory, biuletyn informacyjno-publicystyczny „Silesius Info”, tablice informacyjne w budynkach Uczelni.

Stronami wspomagającymi dla strony głównej, są media społecznościowe: www.facebook.com/pwsz.walbrzych
www.instagram.com/pwsz.walbrzych
www.snapchat.com

9.2 Studenci Uczelni mogą wyrazić swoją opinię nt. m.in. strony internetowej i dostępu do informacji w ankietach ewaluacyjnych. Ponadto, uwagi dotyczące informacji na stronach uczelni mogą być na bieżąco zgłaszane władzom, pracownikom administracji, dyrektorom oraz prowadzącym zajęcia.

Oceny jakości dostępu do informacji publicznej dokonujemy na bieżąco, reagując zarówno na wytyczne władz zwierzchnich, jak i różnych grup interesariuszy, studentów, kandydatów na studia i pracodawców (np. podczas organizowanych targów pracy i staży, Dnia Kariery).

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

W dedykowanej strefie dla kandydatów na studia oraz ich rodziców pn. „Dla kandydata” umieszczono film instruktażowy dot. systemu rejestracji on-line, natomiast w strefie „Dla studenta” w zakładkach: Praktyki zawodowe i Pomoc materialna znajdują się odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania „Krok po kroku”.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Jednostką prowadzącą kierunki studiów jest uczelnia – PWSZ AS w Wałbrzychu, której Senat jest organem decyzyjnym w sprawie procesu kształcenia. Organizacyjnie kierunkiem filologia, studiami I stopnia zarządza dyrektor Instytutu Społeczno-Prawnego, prof. Henryk Gradkowski, do którego zadań należy nadzór prac związanych z działalnością dydaktyczno-naukową i organizacyjną instytutu. Zarządzaniem sprawami dydaktycznymi na kierunku filologia zajmuje się mgr Aleksandra Pawlak, zastępca dyrektora instytutu od 01.09.2019 r. Kompetencje osób zarządzających uszczegółowione są w Statucie, Regulaminie organizacyjnym Uczelni (**Część III.B., zał. 16**) oraz Regulaminie pracy (**Część III.B., zał. 17**). Nad pracami instytutu nadzór sprawuje prorektor ds. dydaktycznych i studenckich. Za jakość kształcenia (ewaluacja i doskonalenie tej jakości) odpowiada KZZJK (w skali kierunku studiów)

oraz UZOJK (w skali Uczelni). Zakres zadań, sposób działalności zawarty jest w opisie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia (WSZJK) (**Część III.B., zał. 18**), który wprowadzono w 2008 r. WSZJK w kolejnych latach podlegał systematycznej modyfikacji i weryfikacji (**tabela - Część III.B, zał. 19**). Kluczowymi działaniami WSZJK są: monitorowanie jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, poprzez m.in. ewaluacje programów studiów i planów studiów, a także dbałość o udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w ewaluacji efektów uczenia się. Funkcjonowanie WSZJK wspomaga Komisja ds. oceny nauczycieli akademickich, której wyniki prac pozwalają ocenić pracę, zaangażowanie i dbałość o jakość kształcenia kadry dydaktycznej, która oceniana jest również przez studentów w ankietach ewaluacyjnych. Studenci bywają niezadowoleni z braku radykalnych kroków zmierzających do np. zwolnienia nauczyciela, który otrzymał niezadawalającą ocenę studentką. Działania władz instytutu i Uczelni są podejmowane w tych trudnych sytuacjach, Przeprowadzane są rozmowy, wzmożone są hospitacje zajęć, co niejednokrotnie doprowadziło do zaprzestania współpracy z takim nauczycielem (w przypadku kierunku filologia - nieprzedłużenie umowy o pracę z nauczycielem akademickim, który dwukrotnie otrzymał negatywne oceny studenckie lub nie realizował zajęć).

10.2. W projektowaniu programów studiów uczestniczą pracownicy posiadający kompetencje w zakresie, obejmującym dyscypliny nauki, na których opiera się program studiów. Koordynatorami tych zadań są prorektor ds. dydaktycznych i studenckich oraz przewodniczący KZZJK. W procesie projektowania programu studiów uczestniczą interesariusze wewnętrzni (studenci, nauczyciele) i zewnętrzni (członkowie KZZJK, pracodawcy, absolwenci kierunku), wskazując praktyczne rozwiązania względem studenta i absolwenta. Każda zmiana dotycząca programu studiów, w tym efektów uczenia się, wynikająca z bieżących uregulowań ustawowych, bądź uczelnianych lub dotycząca doskonalenia procesu kształcenia jest przygotowywana przez KZZJK, przedstawiana i dyskutowana na Kolegium Rektorsko-Dyrektorskim, następnie opiniowana przez Samorząd Studencki i zatwierdzana przez Senat Uczelni.

10.3. Program studiów poddawany jest systematycznej ocenie przez studentów (ankiety ewaluacyjne), przez pracodawców (ankiety pracodawców, ankiety eksperckie) oraz nauczycieli, podczas posiedzeń KZZJK lub spotkań instytutowych. Od roku akademickiego 2016/2017 wprowadzono na wszystkich kierunkach nową, ujednoliconą instrukcję przechowywania prac etapowych studentów w tzw. teczkach przedmiotowych. W teczkach tych znajdują się następujące dokumenty: aktualna, podpisana przez osobę/osoby prowadzące zajęcia karta przedmiotu (sylabus); opis warunków zaliczenia przedmiotu z podaniem kryteriów oceniania (rozkład oraz średnia ocen z poszczególnych elementów zaliczenia); przykładowe, ocenione, prace studentów, co najmniej jeden egzemplarz z każdej oceny (testy, zadania, eseje, prezentacje multimedialne, itp.); w przypadku przedmiotów kończących się zaliczeniem lub egzaminem ustnym: zestaw pytań z załączoną skalą oceniania; w przypadku zajęć seminaryjnych: konspekty prac dyplomowych, wykaz bibliografii, artykuły itp.; opcjonalnie w zależności od formy zajęć lista obecności. Zawartość tych teczek poddawana jest ocenie i analizie przez KZZJK, a wnioski służą modyfikacji programów studiów.

10.4. Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się na warunkach przewidzianych *Regulaminem studiów* w Uczelni, a uszczegółowiona jest w kartach przedmiotów (sylabusach). W przypadku dyplomowania dodatkowo zapisami uchwały Senatu dotyczącymi procesu dyplomowania, w której zawarte są procedury oceny prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego, a w przypadku praktyk zawodowych w *Kierunkowym regulaminie praktyk zawodowych*. Sylabusy przedmiotów na kierunku filologia dla wszystkich specjalizacji szczegółowo opisują, jakie wymagania należy spełnić i jak są one ważne. Prace etapowe i arkusze egzaminacyjne są gromadzone i archiwizowane, a wyniki zaliczeń analizowane.

10.5. Systematycznie zbierane są na kierunku filologia ankiety, kierowane do przedsiębiorstw, przyjmujących studentów na praktyki zawodowe. Wyniki tych ankiet mają istotny wpływ na koncepcje i programy studiów (w tym kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się); wprowadzone zostały także tzw. ankiety eksperckie. Wyniki ankiet dyskutowane są m.in. podczas posiedzeń KZZJK, zebrań z pracownikami, spotkań ze studentami, dostarczając kluczowe informacje w procesie modyfikowania koncepcji kształcenia na kierunku filologia.

Kierunek filologia dwukrotnie był poddawany ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej (2007 r. i 2013 r.) Do 2016 r. Uczelnia posiadała certyfikat ECTS LABEL, który był wyróżnieniem przyznawanym przez Komisję Europejską. W 2017 r. PWSZ AS uzyskało certyfikat Uczelnia Liderów, który otrzymują uczelnie nowoczesne, inwestujące w edukację praktyczną studentów i kreujące u nich postawy lidarskie.

10.6. Uchwałą nr 543/2014 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 4 września 2014 r. kierunek filologia, prowadzony przez PWSZ AS, otrzymał ocenę pozytywną. Prezydium PKA w uchwale tej nie wskazało żadnych działań o charakterze naprawczym. W Raporcie z wizytacji sformułowano w niektórych kryteriach zalecenia, które Uczelnia systematycznie zaczęła wprowadzać i nadal wprowadza. Szczególnie wartościowymi działaniami okazały się te związane z intensyfikacją współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w wyniku czego od roku akademickiego 2018/2019 wprowadzono nowe specjalizacje – język angielski w administracji i biznesie, a od roku akademickiego 2019/2020 również język angielski w turystyce. Zalecenia PKA przyczyniły się również do opracowania ankiet eksperckich, skierowanych do pracodawców w celu doskonalenia programów studiów, w tym efektów uczenia się.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Od 2008 r. realizowany jest cyklicznie w Uczelni i poza nią (od 2013 r.) wewnętrzny program pn. „Dydaktyka szkoły wyższej”, podnoszący kompetencje kadry dydaktycznej poprzez organizację szkoleń, seminariów, warsztatów (również finansowanych ze środków unijnych). W programie corocznie bierze udział średnio 65 dydaktyków.

Cześć II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Własna kadra pierwszo-etatowa, w tym nauczyciele – absolwenci PWSZ AS z doświadczeniem zdobytym poza szkolnictwem wyższym. 2. Dbłość o infrastrukturę z wprowadzeniem innowacyjnych rozwiązań (nowoczesna multimedialna pracownia języków obcych). 3. Indywidualne podejście do studentów i pracowników, tym samym ograniczanie anonimowości, dzięki temu, że PWSZ AS w Wałbrzychu stanowi małą społeczność uczelnianą. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbyt mała w opinii studentów możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez wybór zajęć fakultatywnych, zgodnych z ich zainteresowaniami. 2. Małe zaangażowanie studentów w proces kształcenia, wyrażające się m.in. w niskiej aktywności w działalności: kół naukowych, Samorządu Studenckiego oraz instytutu.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobre i wciąż rozwijające się relacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. 2. Rozwój regionu: <ul style="list-style-type: none"> - Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna „INVEST PARK” - sektor usług turystycznych i powiększająca się infrastruktura hotelowa, rekreacyjna, itp.; a tym samym rosnące zapotrzebowanie na pracowników z kompetencjami językowymi (branżowy język angielski). 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odpływ młodych ludzi z rynku wałbrzyskiego (atrakcyjność większych miast) 2. PWSZ w Wałbrzychu, jako drugi wybór kandydatów na studia. 3. Nieprzygotowanie rynku pracy do realizacji 6-miesięcznych praktyk zawodowych.

(Pieczęć uczelni)
 Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
 im. Angelusa Silesiusa
 w Wałbrzychu
 ul. Zamkowa 4, 58-300 Wałbrzych
 tel. 074/641-92-00, 641-88-01
 NIP 886-24-70-80

DYREKTOR
 Instytutu Społeczno-Prawnego

prof. zw. dr hab. Henryk Gradkowski

(podpis dyrektora Instytutu Społeczno-Prawnego)

REKTOR

Piotr Jurak
 prof. nadzw. dr hab. Piotr Jurak

(podpis Rektora)

Wałbrzych, dnia 25 lutego 2020 r.
 (miejscowość)

Część III.A. Załączniki

A. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki*	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	40	27	----	----
	II	32	28	----	----
	III	37	19	----	----
	IV	----	----	----	----
II stopnia	Nie dotyczy				
jednolite studia magisterskie	Nie dotyczy				
Razem:		109	74		

*stan na październik 2019 r.

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku*	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2017	48	20	----	----
	2018	67	22	----	----
	2019	37	24	----	----

*stan na październik danego roku akademickiego.

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów ((Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)¹⁰ (wskaźniki dla obecnego II i III roku – Część III.B, zał. 1)

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów, 180 pkt. ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1740
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	145 (80,55%)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	100 (55,56%)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	180 (100%)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	31% ogólnej liczby pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	32
Wymiar praktyk zawodowych	960 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. nie dotyczy

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne¹¹ - stan rzeczywisty na rok akademicki 2019/2020

I rok 2019/2020

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Język obcy	ćwiczenia	60	4
Fonetyka I, II	ćwiczenia	60	4
Gramatyka praktyczna I, II	ćwiczenia	60	4
Rozumienie ze słuchu I, II	ćwiczenia	60	4
Słownictwo I, II	ćwiczenia	60	4
Kurs podręcznikowy I	ćwiczenia	60	4
Podstawy konstrukcji tekstu w języku angielskim	ćwiczenia	30	2
Słownictwo specjalistyczne I	ćwiczenia	30	2
Język angielski w branży turystycznej I	ćwiczenia	30	2
Praktyka I	praktyka	320	12
Razem:		770	42

¹¹Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

II rok 2019/2020

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Język obcy - do wyboru	ćwiczenia	60	4
Gramatyka praktyczna III	ćwiczenia	30	2
Konwersacje I, II	ćwiczenia	60	5
Zintegrowane sprawności językowe I, II	ćwiczenia	60	5
Konstrukcja tekstu w języku angielskim I, II	ćwiczenia	60	5
Pisanie I	ćwiczenia	30	2
Gramatyka opisowa języka angielskiego I	ćwiczenia	15	2
Metodyka nauczania języka angielskiego w klasach I-III	ćwiczenia	30	2
Słownictwo specjalistyczne II	ćwiczenia	30	2
Praktyka II	praktyka	150	5
Razem:		525	34

III rok 2019/2020

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Zintegrowane sprawności językowe	ćwiczenia	60	4
Tworzenie i interpretacja tekstów III	ćwiczenia	15	2
Gramatyka praktyczna III/Słownictwo specjalistyczne	ćwiczenia	30	5
Gramatyka opisowa języka angielskiego: składnia	ćwiczenia	15	3
Metodyka nauczania języka obcego- II etap edukacyjny	ćwiczenia	30	4
Metodologie badań językoznawczych/ glottodydaktycznych /literaturoznawczych	ćwiczenia	60	11
Praktyka III	praktyka	160	7
Razem:		370	36

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹²

Aktualny III rok studiów

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	
		stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Fonetyka I	ćwiczenia	30	2
Gramatyka praktyczna I	ćwiczenia	60	4
Rozumienie ze słuchu	ćwiczenia	60	4
Konwersacje	ćwiczenia	60	4
Słownictwo I	ćwiczenia	60	4
Zintegrowane sprawności językowe	ćwiczenia	120	8
Czytanie ze zrozumieniem	ćwiczenia	30	2
Tworzenie i interpretacja tekstu I	ćwiczenia	30	3
Pisanie	ćwiczenia	90	6
Tworzenie i interpretacja tekstu II	ćwiczenia	30	3
Tworzenie i interpretacja tekstu III/Praca z tekstem dydaktycznym	ćwiczenia	15	2
Gramatyka Praktyczna II	ćwiczenia	60	5
Gramatyka Praktyczna III/Słownictwo Specjalistyczne	ćwiczenia	30	5
Wprowadzenie do pedagogiki	wykład i ćwiczenia	60	3
Psychologia	wykład	30	2
Dydaktyka ogólna	wykład i ćwiczenia	60	2
Patologie społeczne/Psychologia kliniczna	wykład	30	5
Psychologia rozwojowa	wykład	30	3
Wprowadzenie do teorii kształcenia	wykład i ćwiczenia	60	6

¹² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

językowego/Współczesne tendencje w glottodydaktyce			
Metodyka nauczania języka obcego- I etap edukacyjny	wykład i ćwiczenia	75	3
Metodyka nauczania języka obcego- II etap edukacyjny	wykład i ćwiczenia	60	4
Emisja głosu	ćwiczenia	30	2
Praktyka I	ćwiczenia	160	3
Praktyka II	ćwiczenia	160	6
Praktyka III	ćwiczenia	160	7
Razem:		1590	98

Aktualny II rok studiów

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Gramatyka praktyczna I	wykład i ćwiczenia	60	4
Gramatyka praktyczna II	ćwiczenia	30	2
Gramatyka praktyczna III	ćwiczenia	30	2
Fonetyka I	ćwiczenia	30	3
Fonetyka II	ćwiczenia	30	2
Rozumienie ze słuchu I	ćwiczenia	30	3
Rozumienie ze słuchu II	ćwiczenia	30	2
Konwersacje I	ćwiczenia	30	3
Konwersacje II	ćwiczenia	30	2
Słownictwo I	ćwiczenia	30	3
Słownictwo II	ćwiczenia	30	2
Zintegrowane sprawności językowe I	ćwiczenia	30	3
Zintegrowane sprawności językowe II	ćwiczenia	30	2
Zintegrowane sprawności językowe III	ćwiczenia	30	2
Zintegrowane sprawności językowe IV	ćwiczenia	30	2
Kurs podręcznikowy I	ćwiczenia	30	3
Kurs podręcznikowy II	ćwiczenia	30	2

Podstawy konstrukcji tekstu w języku angielskim	Ćwiczenia	30	2
Konstrukcja tekstu w języku angielskim I	ćwiczenia	30	3
Konstrukcja tekstu w języku angielskim II	ćwiczenia	30	2
Pisanie I	ćwiczenia	30	2
Pisanie II/ Pisanie akademickie	ćwiczenia	30	3
Techniki tłumaczeniowe/ techniki pracy z tekstem	wykład i ćwiczenia	45	3
Wprowadzenie do akwizycji języków obcych	wykład	30	3
Psychologia/ Socjologia	wykład	30	3
Wprowadzenie do pedagogiki	wykład i ćwiczenia	60	3
Psychologia rozwojowa	wykład	30	3
Patologie społeczne/Psychologia kliniczna	wykład	30	2
Koncepcje i praktyki wychowania	wykład	30	2
Dydaktyka ogólna	wykład	30	2
Wprowadzenie do teorii kształcenia językowego/Współczesne tendencje w glottodydaktyce	wykład	30	2
Metodyka nauczania języka angielskiego w przedszkolach	ćwiczenia	30	2
Metodyka nauczania języka angielskiego w klasach I-III	ćwiczenia	30	2
Metodyka nauczania języka angielskiego w klasach IV-VIII	wykład	30	2
Praktyka I	ćwiczenia	30	2
Praktyka II	ćwiczenia	150	5
Praktyka III	ćwiczenia	150	5
Praktyka IV	ćwiczenia	150	7
Razem:		1575	102

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹³

I rok

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język obcy I, II	ćwiczenia	I - II	stacjonarne	niemiecki	31, w tym 5 z Turcji, 2 z Ukrainy
Fonetyka I, II	ćwiczenia	I - II	stacjonarne	angielski	33, w tym 7 z Turcji, 1 z Ukrainy
Gramatyka praktyczna I, II	wykład /ćwiczenia	I - II	stacjonarne	angielski	33, w tym 7 z Turcji, 1 z Ukrainy
Rozumienie ze słuchu I, II	ćwiczenia	I - II	stacjonarne	angielski	33, w tym 7 z Turcji, 1 z Ukrainy
Słownictwo I, II	ćwiczenia	I - II	stacjonarne	angielski	33, w tym 7 z Turcji, 1 z Ukrainy
Kurs podręcznikowy I, II	ćwiczenia	I - II	stacjonarne	angielski	33, w tym 7 z Turcji, 1 z Ukrainy
Podstawy konstrukcji tekstu w języku angielskim	ćwiczenia	I	stacjonarne	angielski	26, w tym 1 z Ukrainy
Wprowadzenie do akwizycji języków obcych/Wstęp do teorii komunikacji językowej	wykład	I	stacjonarne	angielski	33, w tym 7 z Turcji, 1 z Ukrainy
Wstęp do językoznawstwa	wykład	I	stacjonarne	angielski	28, w tym 2 z Turcji, 1 z Ukrainy
Słownictwo specjalistyczne I	ćwiczenia	II	stacjonarne	angielski	30, w tym 4 z Turcji
Język angielski w branży turystycznej I	ćwiczenia	II	stacjonarne	angielski	30, w tym 4 z Turcji
Wprowadzenie do literatury angielskiego obszaru językowego	wykład	I	stacjonarne	angielski	26, w tym 1 z Ukrainy
Współczesna literatura brytyjska I	wykład	II	stacjonarne	angielski	30, w tym 4 z Turcji

¹³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁴

II rok

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język obcy III, IV	ćwiczenia	III – IV	stacjonarne	niemiecki	26, w tym 5 z Turcji, 1 z Ukrainy
Gramatyka praktyczna III	ćwiczenia	III	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy
Konwersacje I, II	ćwiczenia	III – IV	stacjonarne	angielski	28, w tym 7 z Turcji, 1 z Ukrainy
Zintegrowane sprawności językowe I, II	ćwiczenia	III – IV	stacjonarne	angielski	25, w tym 4 z Turcji, 1 z Ukrainy
Konstrukcja tekstu w języku angielskim I, II	ćwiczenia	III – IV	stacjonarne	angielski	25, w tym 4 z Turcji, 1 z Ukrainy
Pisanie I	ćwiczenia	III	stacjonarne	angielski	25, w tym 4 z Turcji
Podstawy gramatyki opisowej	wykład	III	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy
Gramatyka opisowa języka angielskiego I	wykład/ćwiczenia	IV	stacjonarne	angielski	25, w tym 4 z Turcji
Historia rozwoju ekonomicznego krajów anglojęzycznych	wykład	III	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy
Kultura Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii	wykład	IV	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy
Komunikacja międzykulturowa w biznesie	wykład	III	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy
Metodyka nauczania języka angielskiego w klasach I-III	ćwiczenia	III	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy
Metodyka nauczania języka angielskiego w klasach IV-VIII	wykład	IV	stacjonarne	angielski	25, w tym 4 z Turcji
Język angielski w biznesie	wykład	III	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy
Słownictwo specjalistyczne II	ćwiczenia	III	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy
Kurs podręcznikowy – Język angielski w biznesie	wykład	III – IV	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy
Współczesna literatura brytyjska I, II	wykład	III – IV	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy

¹⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Techniki pisania i prezentowania prac dyplomowych	wykład	IV	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy
Dydaktyka ogólna	wykład	III	stacjonarne	angielski	28, w tym 7 z Turcji, 1 z Ukrainy
Historia powszechna krajów angielskiego obszaru językowego	wykład	III	stacjonarne	angielski	21, w tym 1 z Ukrainy

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁵

III rok

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Zintegrowane sprawności językowe	ćwiczenia	V - VI	stacjonarne	angielski	19
Tworzenie i interpretacja tekstów III	ćwiczenia	V	stacjonarne	angielski	19
Gramatyka praktyczna III/Słownictwo specjalistyczne	ćwiczenia	V	stacjonarne	angielski	24, w tym 4 z Turcji
Gramatyka opisowa j. angielskiego: składnia	wykład/ćwiczenia	V	stacjonarne	angielski	19
Gramatyka kontrastywna	wykład	V	stacjonarne	angielski	26, w tym 7 z Turcji
Historia literatury amerykańskiej	wykład	V	stacjonarne	angielski	19
Metodyka nauczania języka obcego - II etap edukacyjny	wykład/ćwiczenia	V	stacjonarne	angielski	26, w tym 7 z Turcji
Metodologie badań językoznawczych/glottodydaktycznych/literaturoznawczych	seminarium	V-VI	stacjonarne	angielski	19
Wykład monograficzny	wykład	V	stacjonarne	angielski	19
Techniki pisania i prezentowania prac dyplomowych	wykład	V	stacjonarne	angielski	19

¹⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Część III.B. Załączniki

Wykaz materiałów uzupełniających (w wersji elektronicznej)

Lp.	nr załącznika	Nazwa załącznika
1.	Załącznik nr 1	Program studiów dla kierunku filologia, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym: a) I rok b) II rok c) III rok
2.	Załącznik nr 2	Obsada zajęć na kierunku filologia studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym
3.	Załącznik nr 3	Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020
4.	Załącznik nr 4	Charakterystyka nauczycieli akademickich
5.	Załącznik nr 5	Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań
6.	Załącznik nr 6	Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych. Infrastruktura budynków i zasoby edukacyjne, w tym biblioteczne, które są wykorzystywane do realizacji zajęć i obsługi studenta kierunku filologia
7.	Załącznik nr 7	Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów
8.	Załącznik nr 8	Zarządzenie nr 26/2016 z dnia 4 lipca 2016 roku w sprawie liczebności grup studenckich na poszczególnych rodzajach zajęć w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu
9.	Załącznik nr 9	Zarządzenie nr 61/2019 z dnia 25 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu praktyk studenckich w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu
10.	Załącznik nr 10	Plany studiów I, II i III roku
11.	Załącznik nr 11	Uchwała nr 34/2019 z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie procesu dyplomowania w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu
12.	Załącznik nr 12	Zarządzenie 36/2019 z dnia 12 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu procedury antyplagiatowej w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu
13.	Załącznik nr 13	Ankiety absolwenckie

14.	Załącznik nr 14	Zarządzenie 4/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie procedury przeciwdziałania dyskryminacji w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu
15.	Załącznik nr 15	Liczba uczestników wymiany międzynarodowej dla kierunku filologia
16.	Załącznik nr 16	Zarządzenie 30/2019 z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu
17.	Załącznik nr 17	Zarządzenie 35/2019 z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu
18.	Załącznik nr 18	Uchwała nr 72/2019 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie organizacji i zadań w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu
19.	Załącznik nr 19	Zmiany w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia 2008-2020 - tabela
20	Załącznik nr 20	Ankiety eksperckie